

Samen aan de slag: daar krijg je een beter Boxtel van

Tweede bestuursrapportage 2024

meewerkend

boxtel

Tweede Bestuursrapportage 2024 Gemeente Boxtel

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Leeswijzer	4
Samenvatting	5
Programma Duurzame Transformatie.....	6
Programma Sociale Kracht	10
Programma Leefbare Ruimte.....	17
Programma Vitaal Ondernemen.....	25
Programma Meewerkend Bestuur.....	28
Voorgestelde begrotingsmutaties	32
Investerings.....	35
Voortgang taakstellingen	36
Opvolging rekenkameronderzoeken	37
Bijlage 1: Circulaire gemeentefonds	38
Bijlage 2: Controleprotocol en normenkader 2024.....	41

Inleiding

Voor u ligt de Tweede Bestuursrapportage 2024. Deze rapportage bestaat met name uit autonome ontwikkelingen, gevolgen van eerder genomen besluiten en de rapportage van de voortgang van beleid. Ook het resultaat vanuit de septembercirculaire 2024 (Algemene uitkering uit het gemeentefonds) is in deze rapportage verwerkt. Deze bestuursrapportage is aanvullend op de ontwikkelingen die in de Begroting 2025 zijn opgenomen.

Het begrotingssaldo blijft voor alle jaren positief maar zorgelijk is wel het structurele negatieve effect vanuit de septembercirculaire. Het is daarom raadzaam om voorzichtig om te gaan met het begrotingssaldo. In de begroting is reeds gebruik gemaakt van de in de afgelopen jaren opgebouwde reserves. Door deze in te zetten kunnen we diverse ambities de komende jaren realiseren. Door deze inzet is de financiële ruimte voor toekomstige ontwikkelingen wel verder beperkt.

We zien voor de komende jaren ambities en ontwikkelingen op diverse terreinen, onder andere bij onderwijshuisvesting, actualisatie beheerplannen en ontwikkelingen op het sociaal domein. Om onze begroting sluitend te houden zal er de komende jaren een afweging gemaakt moeten worden in onze ambities. De onzekerheid omtrent de ontwikkeling van onze grootste inkomstenbron, de algemene uitkering uit het Gemeentefonds is hierbij van grote invloed. Dit maakt dat we alert en voorzichtig moeten zijn bij het opnieuw inzetten van de begrotingsruimte en reserves.

De Begroting 2025 en deze bestuursrapportage bespreken we op 5 november met uw gemeenteraad. De financiële gevolgen van deze rapportage verwerken we met de 10e wijziging van de begroting 2024 en de 2e wijziging van de meerjarenbegroting 2025-2028.

Boxtel, 8 oktober 2024

Leeswijzer

Opbouw Tweede Bestuursrapportage

De Tweede bestuursrapportage die nu voor ligt is als volgt opgebouwd. In het hierna volgende hoofdstuk is de financiële samenvatting opgenomen van de nu voorgestelde begrotingsmutaties.

In de daaropvolgende hoofdstukken komen de 5 programma's aan bod die u ook terugvindt in de begroting. Per programma geven we een overzicht van de ontwikkelingen. We hebben hierbij ook nadrukkelijk beoordeeld of nu al budgetten en lopende investeringen kunnen worden overgeheveld naar een volgend jaar. De financiële ontwikkelingen met gevolgen voor het begrotingsbeeld staan in tabellen aan het eind van ieder hoofdstuk.

Het samenvattende financieel overzicht, inclusief de gevolgen hiervan voor het begrotingsbeeld en de reservepositie staan in het hoofdstuk 'Voorgestelde begrotingsmutaties'. Vervolgens vindt u in deze bestuursrapportage een toelichting op de septembercirculaire 2024. De gevolgen hiervan zijn verwerkt in deze rapportage. Tenslotte zijn de vast te stellen controleprotocollen voor de accountantscontrole en de rechtmatigheidsverantwoording en het normenkader 2024 opgenomen.

Samenvatting

Ontwikkeling begrotingssaldo

Als startpunt voor de bepaling van de financiële positie van onze gemeente gaan we uit van het begrotingssaldo na verwerking van de begrotingsmutaties zoals die zijn verwerkt tot en met de begroting 2025-2028.

Op basis van de voorgestelde begrotingsmutaties vanuit deze Tweede bestuursrapportage zien we de volgende ontwikkeling van het begrotingssaldo.

Ontwikkeling begrotingssaldo x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
Begrotingssaldo, als startpunt	277,7	1.031,7	355,3	579,3	669,7
Voorgestelde begrotingsmutaties:					
- Resultaat tweede bestuursrapportage 2024	-51,0	-262,3	26,3	66,0	119,8
- Resultaat septembercirculaire 2024	489,0	94,9	-230,4	108,3	-102,2
Begrotingssaldo na begrotingsmutaties	715,7	864,3	151,2	753,6	687,3
	overschot	overschot	overschot	overschot	overschot

In structurele zin geeft de septembercirculaire een negatieve ontwikkeling van het begrotingsresultaat.

Bestemming resultaat 2024

Op basis van de met deze bestuursrapportage voorgestelde mutaties verwachten we een positief begrotingssaldo in 2024. Om te voorkomen dat dit begrotingssaldo op voorhand deel gaat uitmaken van het jaarrekeningresultaat stellen we voor om met deze rapportage een bedrag van € 1.000.000 toe te voegen aan de Algemene reserve. Dit bedrag is al meegenomen in hiervoor opgenomen cijfers. Zoals gesteld in de inleiding komen er in de komende jaren nog diverse ontwikkelingen op ons af waarvoor we nieuw budget voor nodig gaan hebben. Daarnaast is onze Algemene reserve al fors ingezet met de Kadernota 2024.

Begrotingsmutaties

In de hierop volgende hoofdstukken zijn per programma de diverse ontwikkelingen en daarmee samenhangende gevolgen voor de begroting toegelicht. De voorgestelde begrotingsmutaties per programma, resultaat septembercirculaire en bestemming resultaat zijn samenvattend als volgt.

Totaal voorgestelde begrotingsmutaties (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
Duurzame Transformatie	12,0	-80,0	-80,0	-80,0	-80,0
Sociale Kracht	-143,4	-406,4	-206,4	-206,4	-206,4
Leefbare Ruimte	-324,4	-121,1	-82,3	-32,4	2,9
Vitaal Ondernemen	120,4	337,1	379,8	380,8	406,3
Meewerkend bestuur	773,4	103,0	-215,2	112,3	-105,2
Totaal mutaties begrotingssaldo	438,0	-167,4	-204,1	174,3	17,6

Het totaalbedrag is het saldo van de mutaties van het begrotingssaldo.

Een totaaloverzicht van de voorgestelde mutaties en de gevolgen hiervan voor de begroting en de reservepositie zijn opgenomen in het hoofdstuk 'Voorgestelde begrotingsmutaties'.

Programma Duurzame Transformatie

Klimaatadaptatie en energietransitie

CDOKE-middelen

In 2023 is € 1.769.547 beschikbaar gesteld vanuit de Spuk-regeling Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Deze is opgehoogd met een indexatie van € 78.000.

In overleg hebben de provinciale toezichthouders besloten dat een deel van de CDOKE-middelen als structureel in de begroting mag worden opgenomen. Dit is mogelijk omdat met het rijk afspraken zijn gemaakt die zekerheid over de uitvoeringsmiddelen voor decentrale overheden bieden voor de periode tot 2030. Wij hebben dit voor de periode 2025 t/m 2028 verwerkt, waarmee er ruimte ontstaat voor structurele personeelslasten binnen MGD om het klimaat- en energiebeleid te kunnen uitvoeren.

Groenbeleidsplan

In 2023 is vanuit het budget voor duurzaamheid € 50.000 overgeheveld naar het budget groenbeheer voor het opstellen van een groenbeleidsplan. Omdat deze middelen niet meer noodzakelijk zijn, kan dit bedrag terugvloeien naar het budget van duurzaamheid en besteed worden voor duurzame acties in 2025.

Plattelandsvernieuwing

VAB-beleid

Conform de vastgestelde bestuursopdracht is het VAB-Beleid ontwikkeld. Er is een gebiedsanalyse gemaakt en er zijn beleidsregels opgesteld. Het conceptstuk is ter consultatie aan verschillende stakeholders aangeboden. In september heeft besluitvorming door het college plaatsgevonden over de ter inzage legging van het stuk voor inspraak. Hierna zal het VAB-beleid voor vaststelling aan de gemeenteraad worden aangeboden. Dit is naar verwachting in het eerste kwartaal van 2025.

Ontsnippering subsidies

Voor het oplossen van een drietal faunaknelpunten voor amfibieën en kleine zoogdieren zijn voor de aanleg van faunavoorzieningen, subsidies verkregen bij de provincie Noord-Brabant. Voorbereiding vindt plaats in 2024 en realisatie is voorzien voor 2025.

Leader Het Groene Woud

Het Groene Woud heeft begin 2024 de status van Leader-gebied gekregen. Via LEADER komt vanuit Europa € 2 mln. beschikbaar voor ondersteuning van projecten gericht op plattelandsontwikkeling in de periode t/m 2027. Voorwaarde daarbij is cofinanciering vanuit lokale overheden. De bijdrage van gemeente Boxtel is voor de hele periode € 25.000 en is in een keer betaald in 2023 (€ 10k in 2024 geboekt).

Afval

We werken continu aan het halen van de doelen uit het Beleidsplan Afval- en Grondstoffen. Die doelen willen we in 2030 behaald hebben.

Financiën

In 2023 en 2024 hebben we gewerkt aan een optimalisatie van de administratieve processen binnen het product afval. Dit heeft geleid tot betere ramingen en onderbouwingen van de tarieven.

Inzameling Verpakkingen

De inzameling van PMD loopt niet naar wens. De VNG heeft daarom de Ketenovereenkomst met Verpact opgezegd per 1 januari 2025. De VNG, Rijksoverheid en Verpact werken aan een nieuwe overeenkomst.

Chauffeursdiensten afvalinzameling

Voor de toegenomen chauffeursdiensten voor de afvalinzameling in de gemeente Boxtel is voor de jaren 2022 en 2023 budget beschikbaar gesteld. Gebleken is dat de toename van de chauffeursdiensten een structureel karakter kent. Dit betekent dat het product Afval ook in 2024 chauffeursdiensten toegerekend krijgt vanuit MGD. Deze kosten worden onttrokken uit de voorziening Afval. Het effect op de begroting is daarmee neutraal.

Voor MGD betekent bovenstaande dat de formatie vanaf 2025 structureel met een formatieplaats wordt uitgebreid binnen het team Wijkbeheer. De lasten drukken op het product Afval van de Meerjarenbegroting van de gemeente Boxtel.

Riolering

Baten

Doordat er meer huishoudens op het riool zijn aangesloten dan verwacht en door verhoogd waterverbruik zijn er meer rioolrechten ontvangen. Hierdoor komen de inkomsten circa € 33.500 (5%) hoger uit dan begroot.

Opstellen Programma Water en Riolering

Het op te stellen Verbreed gemeentelijk rioleringsplan heet in analogie met de Omgevingswet Programma Water & Riolering (PWR). De geraamde kosten voor het opstellen worden in 2024 en 2025 uitgegeven. Van het totale budget van € 82.000 wordt € 40.000 overgeheveld naar 2025.

Investerings en overhevelingen

Openbare ruimte Winkelcentrum Oosterhof

In combinatie met het aanpassen van de openbare ruimte Oosterhof brengen we drainage aan. Het college heeft besloten de begrote investeringsmiddelen van € 340.000 in 2026 naar 2024 te halen. Zie ook product Beheer openbare ruimte.

Project Kapelweg/Kalksheuvel/Veldakkerstraat

De realisatie van de Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg (VLK) is bepalend voor de uitvoering van de herinrichting van de Kapelweg. Over het bestemmingsplan van de VLK is nog geen uitspraak van de Raad van State, in afwachting daarvan is de inrichting van het projectgebied nog niet gestart. Wel zijn in 2024 noodmaatregelen getroffen aan de riolering van de Kapelweg en is een deelbestek voor de herinrichting van Kalksheuvel/Veldakkerstraat in voorbereiding. Aanbesteding van het deelbestek is voorzien voor eind 2024/begin 2025. De rioleringsmiddelen van circa € 1.563.900 schuiven door naar 2025.

Ook het investeringsbedrag van circa € 780.000 schuift door naar 2025. Deze investering is mede opgebouwd uit inkomsten voor een Klimaatrobuuste inrichting. Ook deze inkomsten schuiven door naar 2025. Dit verwerken we binnen programma Leefbare Ruimte, Verkeersmaatregelen.

Rioolverbetering t.b.v. klimaatverandering Stationsstraat en omgeving

In de begroting 2024 is € 336.300 opgenomen voor de rioolverbeteringen Stationsstraat, Molenstraat en Rechterstraat. De investeringsmiddelen worden doorgezet naar 2025.

Afkoppelen Hoogheem

De begrote middelen voor het afkoppelen in de omgeving Hoogheem worden ingezet in combinatie met de werkzaamheden voor de aanleg van de parkeerplaatsen in 2025. Het bedrag van 2024 wordt overgeheveld 2025. Zie ook paragraaf Parkeren.

Deken Broekmanlaan Klimaatopslag

In 2024 betalen we de werkvoorbereidingskosten uit deze investeringsmiddelen. Het restant van € 50.000 wordt overgeheveld naar 2025 voor de realisatie.

Milieu

Vrijval budget beleidsakkoord Spoorzone / PHS

Binnen de begroting staat onder milieu een gereserveerd budget van € 100.000 als uitwerking van het beleidsakkoord gericht op spoedige realisatie van geluidwerende voorzieningen langs het spoor en raildempers. Dit budget wordt in 2024 niet ingezet en kan vrijvallen. Vanaf 2025 wordt dit budget ingezet voor de financiering van de extra middelen welke bij de kadernota beschikbaar zijn gesteld voor PHS Boxtel.

ODBN

Op basis van het definitieve werkprogramma van de ODBN is er een structurele bijraming nodig van € 80.000 ten opzichte van het bedrag in de begroting van 2024. Dit komt door meer uren sinds de invoering van de Omgevingswet op het gebied van overige verzoektaken.

Investeringsen en overhevelingen

Leefbaarheid spoorzone

Voor onderzoek naar de leefbaarheid van de spoorzone is € 100.000 beschikbaar. Dit onderzoek richt zich op de inrichting van de openbare ruimte rond het spoor. In samenwerking met 's-Hertogenbosch en mogelijk ook Vught ontwikkelen we een werkwijze waarmee we de leefbaarheid en gezondheid rondom het spoor willen verbeteren en monitoren. Hiervoor zetten we de beleving van bewoners rondom het spoor centraal. Dit project hebben we gekoppeld aan deelname aan de vijfde tranche Regio Deal. Helaas is de vijfde tranche niet aan onze regio gegund. Onze regio heeft besloten opnieuw deel te nemen aan de Regio Deal (zesde tranche). Vanuit Boxtel wordt dit project wederom ingebracht. Mits de Regio Deal door het Rijk wordt gegund, wordt daarmee het bedrag minimaal verdubbeld.

De uitvoering van het project start in 2025: hiermee wordt het beschikbare budget overgeheveld naar 2025.

Financiële afwijkingen programma Duurzame Transformatie

Afgezien van de voorgestelde budgetneutrale begrotingsmutaties hebben de volgende mutaties vanuit dit programma gevolgen voor het begrotingssaldo:

Voorgestelde begrotingsmutaties (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
Duurzame Transformatie					
Autonome en overige ontwikkelingen:					
• Definitief werkprogramma 2024 ODBN	-80	-80	-80	-80	-80
• Vrijval budget beleidsakkoord Spoorzone / PHS	100				
• Mutaties minder dan € 10.000	-8,0				
Totaal Programma Duurzame Transformatie	12,0	-80,0	-80,0	-80,0	-80,0

Programma Sociale Kracht

Maatschappelijk werk

Verwijsgids

Eind oktober 2024 wordt De Verwijsgids fasegewijs in gebruik genomen door Toegang Wegwijs, interne consultants wijkteams en professionele ketenpartners. In Q4 2024 en Q1 2025 wordt De Verwijsgids qua inhoud volledig gecompleteerd. Daarna is het project afgerond en begint de onderhoudsfase.

Integrale Visie

Het opstellen van de integrale visie is later gestart dan gepland. Het opstellen van een uitvoeringsprogramma en de doorontwikkeling naar een integraal uitvoeringsplan van de primaire partners gebeurt daarom in 2025.

Hartjes in de Wijk

De verbreding naar andere leeftijdscategorieën van hartjes in de wijk is in volle gang. Stichting MEE, R-Newt jongerenwerk en Reinier van Arkel sluiten inmiddels aan.

Resultaat producten Sociaal domein

De resultaten van de producten sociaal domein worden bij de jaarrekening verrekend met de Egalisatiereserve Sociaal domein. Voor het jaar 2024 voorzien we per saldo een negatief resultaat. Dit bedrag dekken we incidenteel vanuit deze reserve.

Minderheden

Inburgering

We ontvangen via een SPUK rijks gelden voor inkoop van inburgeringsvoorzieningen en de Onderwijsroute (= onderdeel van de inburgering). Inburgeraars hebben ongeveer drie jaar nodig om hun inburgering af te ronden. Daarom besteden we in 2024 niet alle gelden. We ramen dus voor 2024 zowel de lasten als de baten af. Die middelen gebruiken we de komende jaren.

Opvang Oekraïners

De gemeenten Boxtel en Sint-Michielsgestel hebben de opgave om in totaal 456 Oekraïense ontheemden op te vangen voor 1-1-2025. In regionaal verband hebben we nadere afspraken gemaakt over de invulling en uitruil van de opgaven voor de opvang van migranten. Daarbij is onder meer afgesproken dat we de opgaven van beide gemeenten zien als een gezamenlijke opgave. Inmiddels worden er in Boxtel 265 Oekraïners opgevangen en in Sint-Michielsgestel 70. We spannen ons in om tijdig aan onze opgave te kunnen voldoen. Het financieel resultaat van de Oekraïne opvang, zowel positief als negatief, worden gelijkelijk over de beide gemeenten verdeeld. We verwachten dit jaar een overschot te realiseren uit de opvang. Dit betreft voor onze gemeente een bedrag van € 320.000, toe te voegen aan de egalisatiereserve Opvang vluchtelingen Oekraïne.

Crisis Noodopvang

Voor de Crisis Noodopvang bedragen de nagekomen kosten en de afrekeningen over 2023 € 250.000. Deze kosten worden geheel vergoed door het Rijk. We ramen dit dan ook budgetneutraal.

Jeugdzorg

Stijging uitgaven Jeugdzorg

De verwachte kosten zijn € 900.000 hoger dan geraamd. Hiervan wordt € 300.000 veroorzaakt door hogere uitgaven op het zorg in natura budget. Voor € 600.000 worden de hogere lasten veroorzaakt door een toename van maatwerk en een excessieve casus. De verwachte teruggaaf op de excessieve casus vanuit het regionale solidariteitsbeginsel is hierin al verrekend. De prognose is gebaseerd op de eerste zeven maanden van dit jaar. We zien een trend vanuit voorgaande jaren dat de uitgaven in het eerste half jaar hoger liggen dan de kosten in het tweede half jaar met name door de veel lagere augustus maand. Daarna kijkend zou het tekort mogelijk lager uitvallen dan nu berekend is waardoor de jaarrekening gunstiger kan uitvallen. Het beeld wat we zien is een toename van complexe casuïstiek in de wijkteams. Vanuit de landelijke hervormingsagenda zullen we maatregelen nemen, hiervoor is een projectopdracht opgesteld. De kosten van 0,5 fte voor een projectleider zijn opgenomen in de kadernota 2025 en worden bekostigd uit het projectbudget. Uitvoering start in 2025 t/m 2027. Vooralsnog rapporteren we het tekort op jeugdzorg als incidenteel, omdat het een open-eind regeling betreft waardoor de realisatie per jaar kan fluctueren.

Uitvoering sociaal domein onder druk

De vraag naar jeugdhulp blijft groeien. Onze gemeente wordt geconfronteerd met steeds complexere problematiek en meer samenloop van problemen binnen huishoudens in onze gemeente. Zorgaanbieders hebben te maken met personeelstekorten, waardoor wachtlijsten ontstaan. Dit legt een extra druk op Wegwijs om voor inwoners op deze wachtlijsten overbruggingszorg te leveren vanuit de teams voor jeugdhulp. Deze deels autonome ontwikkelingen zorgen voor een aanzienlijke verzwaring van de bestaande taken van Wegwijs, terwijl de werkdruk in de uitvoering van het sociaal domein, Wegwijs, momenteel al erg hoog is. Op basis hiervan is er voor 2024 incidenteel 1 fte inhuurbudget beschikbaar gesteld voor Jeugd.

Het is belangrijk deze incidentele inzet structureel te continueren. Uit het cliëntervaringsonderzoek 2023 is gebleken dat er veel ontevredenheid is over de wachttijden binnen de wijkteams. De 8 weken termijn stond in 2023 continu onder druk. We merken dat de wachttijden beter beheersbaar zijn door de verhoging van de capaciteit, maar de werkbelasting blijft hoog en de kwaliteit komt in het gedrang. Het nu weer verminderen van deze bezetting geeft een fors risico dat we niet kunnen voldoen aan de wettelijke termijnen en daarmee het risico op ingebrekestellingen en daarbij behorende dwangsommen en vergoeding van juridische kosten. Tevens is het een gegeven dat casuïstiek die lang blijft liggen een groter risico geeft op escalatie wat uiteindelijk resulteert in grotere tijdsinvestering bij de consultants en inzetten van een zwaarder en kostbaar product noodzakelijk maakt. 1 fte zal voor 2025 incidenteel worden toegevoegd aan Wegwijs, specifiek voor inzet op jeugdconsulent. In de kadernota 2026 zullen we een structurele claim neerleggen.

Investerings en overhevelingen

Overheveling onderhoudsbudget B-town

Op basis van de onderhoudsplanning wordt € 40.000 van de beschikbare middelen voor het onderhoud van B-town doorgezet van 2024 naar 2025. De besteding van deze middelen zal in 2025 plaats gaan vinden.

WMO

Huishoudelijke hulp

Bij de huishoudelijke hulp spelen nog altijd personeelstekorten. Er zijn maatregelen genomen om de wachtlijsten in te lopen en we zien dat deze effect hebben want het financieel overschot op dit product wordt minder. De verwachting is dat deze problematiek in 2024 bij

onze uitvoerders/partners nog niet volledig zal zijn opgelost, waardoor er in 2024 een begrotingsoverschot is - weliswaar kleiner dan aanvankelijk was aangenomen. Hierdoor kan in 2024 incidenteel € 150.000 afgeraamd worden.

Powerful Ageing

Een van de maatregelen voor de wachtlijstproblematiek is het inzetten van Powerful Ageing ter overbrugging naar huishoudelijke hulp. Hiervoor is in 2024 incidenteel € 30.000 nodig, wat bijgeraamd moet worden in 2024.

Hulpmiddelen

Op hulpmiddelen zoals rolstoelen en scootmobielen is een structureel tekort geweest de afgelopen 2 jaren. Het budget is te laag gebleken. Daarom dient er structureel € 20.000 bijgeraamd te worden.

Begeleiding

Sinds enkele jaren zien wij een toename bij het product begeleiding individueel en een afname bij begeleiding groep. Dit is administratief binnen de producten opgelost. Ook voor 2024 zien we een onderbesteding bij de PGB's voor begeleiding, hierdoor kan er incidenteel € 30.000 afgeraamd worden. Met het oog op het (mogelijk) aanpassen van de tarieven van de PGB's, wordt een structurele aframing niet geadviseerd.

Collectief vervoer

Door het nieuwe contract dat in 2024 is gegaan, zijn de kosten gedaald. Aan de andere kant zien we sinds corona een stijging van het gebruik van de regiotaxi. Vanwege het nieuwe contract kunnen wij de begroting structureel met € 50.000 bijstellen. Met het oog op nieuwe ontwikkelingen (zoals de Voor Elkaar Pas) is de bijstelling voorzichtig geraamd.

Cliëntondersteuning

Omdat de inzet van de cliëntondersteuning grotendeels vanuit de SPUK bekostigd konden worden, is er binnen dit product incidenteel € 40.000 over in 2024.

Maatschappelijk steunpunt

Voor het realiseren van een maatschappelijk steunpunt is € 32.500 begroot. De voorbereidingen worden momenteel getroffen en de nodige gesprekken met partnerorganisaties worden gevoerd. De verwachting is dat dit steunpunt pas in 2025 gerealiseerd zal worden, waardoor het bedrag in 2024 kan komen te vervallen.

Uitvoering sociaal domein onder druk

Als gevolg van de vergrijzing en ambulantisering/extramuralisering van de zorg doen steeds meer inwoners een beroep op ondersteuning van de gemeente. Onze gemeente wordt geconfronteerd met steeds complexere problematiek en meer samenloop van problemen binnen huishoudens in onze gemeente. Zorgaanbieders hebben te maken met personeelstekorten, waardoor wachtlijsten ontstaan. Dit legt een extra druk op Wegwijs om voor inwoners op deze wachtlijsten overbruggingszorg te leveren vanuit de teams voor wmo-hulp. Deze deels autonome ontwikkelingen zorgen voor een aanzienlijke verzwaring van de bestaande taken van Wegwijs, terwijl de werkdruk in de uitvoering van het sociaal domein, Wegwijs, momenteel al erg hoog is. Op basis hiervan is er voor 2024 incidenteel 1 fte inhuurbudget beschikbaar gesteld voor inzet WMO consulenten.

Het is belangrijk deze incidentele inzet structureel te continueren. Uit het cliëntervaringsonderzoek 2023 is gebleken dat er veel ontevredenheid is over de wachttijden binnen de wijkteams. De 8 weken termijn stond in 2023 continu onder druk. We merken dat de wachttijden beter beheersbaar zijn door de verhoging van de capaciteit, maar de werkbelasting blijft hoog en de kwaliteit komt in het gedrang. Het nu weer verminderen van

deze bezetting geeft een fors risico dat we niet kunnen voldoen aan de wettelijke termijnen en daarmee het risico op ingebrekestellingen en daarbij behorende dwangsommen en vergoeding van juridische kosten. Tevens is het een gegeven dat casuïstiek die lang blijft liggen een groter risico geeft op escalatie wat uiteindelijk resulteert in grotere tijdsinvestering bij de consulenten en inzetten van een zwaarder en kostbaar product noodzakelijk maakt. 1fte zal voor 2025 incidenteel worden toegevoegd aan Wegwijs voor continuering huidige inzet Wmo consulenten. In de kadernota 2026 zullen we een structurele claim neerleggen.

Investerings- en overhevelingen

Thuis in de wijk

Vanuit de regio ontvangen we middelen om het project 'Thuis in de wijk' uit te voeren. Hierbij zijn ook taken vanuit de centrumgemeente naar onze gemeente overgeheveld. We ontvangen € 137.000 per jaar in 2023, 2024 en 2025. Hiervan wordt jaarlijks € 28.000 ingezet voor het lokaal uitvoeringsplan. Het resterende bedrag van 2023 ad € 109.000 is in 2023 en 2024 ingezet voor extra capaciteit in uitvoering en beleid. Het voornemen is om deze inzet te verlengen in 2025 en 2026 met het resterende bedrag ad. € 109.000 van 2024. Het is inmiddels duidelijk geworden dat voor de uitvoering van deze taken de capaciteitsuitbreiding in de wijkteams en op beleidsontwikkeling noodzakelijk blijft. Wanneer we in de toekomst geen middelen meer ontvangen vanuit Den Bosch voor de uitvoer van deze taken zullen we deze in de kadernota opnemen.

Dak- en thuisloosheid

In oktober 2024 wordt het regionaal actieplan dak- en thuisloosheid voorgelegd aan het college ter vaststelling. Het doel van dit actieplan is dat er in 2030 geen dak- en thuisloosheid meer is. In 2024 ontvangen we vanuit de regio een bedrag van € 585.500. Het voornemen is om dit gelijkmatig in te zetten voor de uitvoering van het actieplan in de jaren 2025 tot en met 2030.

Inclusieprogramma

Gedurende de jaren 2024 tot en met 2027 is een bedrag van € 150.000 per jaar beschikbaar voor het opstellen en uitvoeren van de Lokale Inclusie Agenda. In 2024 is een projectleider aangenomen. Dit heeft langer geduurd dan verwacht, vanwege de krapte op de arbeidsmarkt. Daarnaast wordt er door een extern bureau een nulmeting uitgevoerd. Hiermee is echter niet het volledige budget besteed. Daarom is het voornemen om het resterende bedrag over te hevelen naar 2025. Aan de hand van de nulmeting wordt in het voorjaar van 2025 een inclusieagenda opgesteld en op basis daarvan wordt duidelijk hoe het budget inhoudelijk besteed moet worden.

Inkomensvoorziening

BUIG middelen en lasten

Het nader voorlopig rijksbudget 2024 voor BUIG (bijstandsuitkeringen, IOAW, IOAZ, BBZ en LKS) is ruim € 1.000.000 hoger dan geraamd. Rond 1 oktober 2024 ontvangen we informatie over de definitieve BUIG-uitkering 2024. De 2e berap 2024 is dan al gereed, waardoor we een aanpassing niet meer kunnen verwerken in onze begroting. Op dit moment is dus nog onbekend hoe dit voor onze gemeente gaat uitpakken.

Binnen de rijksbijdrage BUIG worden de werkelijke kosten LKS een jaar later verwerkt. Het effect van hogere lasten LKS vertaalt zich in een hogere rijksbijdrage BUIG in een jaar later. De kosten van de bijstandsuitkeringen en Loonkostensubsidie zijn eveneens hoger dan geraamd (€ 1.700.000). De toename van de kosten is dus hoger dan de toename van de nader voorlopige rijksbijdrage.

Omdat het totale effect van de definitieve rijksbijdrage BUIG 2024 niet op tijd bekend is, hebben we dit nog niet opgenomen in deze bestuursrapportage.

Bijstandsuitkeringen

Het aantal inwoners met een bijstandsuitkering in onze gemeente is toegenomen. Hierdoor zijn ook de kosten voor de bijstandsuitkering toegenomen. In 2023 waren er maximaal 400 actieve uitkeringen per kalendermaand. In 2024 is het minimale uitkeringsbestand 410 uitkeringen per maand. Door deze toename zijn de kosten voor de bijstandsuitkering toegenomen. Ook het aantal inwoners met een actief re-integratietraject is fors toegenomen.

Overschot bijzondere bijstand

Op het totale budget voor bijzondere bijstand verwachten we in 2024 een overschot van € 120.000. Een bedrag van € 83.000 ramen we structureel af ter dekking van de hogere kosten voor het Welzijnsfonds. Het restant van het overschot op bijzondere bijstand van € 37.000 ramen we vooralsnog incidenteel af in 2024. In 2025 beoordelen we of we dit bedrag nodig hebben voor minima ondersteuning of dat het kan vrijvallen. Bij de Kadernota 2025 is met ingang van begrotingsjaar 2025 en verdere jaren structureel een bedrag van € 200.000 bijgeraamd voor de normverhoging van 120 naar 130%. Mocht dit niet toereikend zijn, dan kan het overschot op bijzondere bijstand (van € 37.000) hiervoor ingezet worden.

Welzijnsfonds

Dit jaar is er dankzij het vervallen van de declaratiebasis meer aanspraak gemaakt op het Welzijnsfonds. Dit was verwacht. De begroting 2024 is daarom al reeds verhoogd met € 55.000. Vanwege de laagdrempelige regeling zijn meer mensen met een laag inkomen geholpen dan vorig jaar. De begroting blijkt echter niet toereikend, ondanks de bijraming van het budget. Op basis van de huidige ontwikkelingen is het nodig om het budget structureel met € 83.000 extra te verhogen. We stellen voor om deze verhoging te dekken door het budget voor bijzondere bijstand structureel met € 83.000 te verlagen.

Overschot minimaondersteuning algemene middelen

Bij de 2e bestuursrapportage 2023 is een bedrag van € 188.100 geraamd voor Flankerend beleid energie armoede, aanpak armoede en schulden en o.b.v. rijksmiddelen vanuit decembercirculaire 2022. Omdat deze middelen pas in het najaar 2023 beschikbaar zijn gesteld, konden deze in 2023 grotendeels niet meer worden besteed. Vanaf december 2023 zijn in het kader van de aanpak van armoedebestrijding van dit budget inhuurkosten m.b.t. schuldhulpverlening betaald. Het restant van € 182.300 is overgeheveld naar 2024. In 2024 wordt van dit budget de extra ondersteuning op het gebied van schuldhulpverlening betaald. In het najaar 2024 worden de activiteiten van de Uitvoeringsagenda Armoede en Schulden verder opgepakt, samen met betrokken organisaties. We verwachten in 2024 € 110.000 over te houden. Het restant budget is nodig in 2025 en 2026 voor de verdere uitvoering van de Uitvoeringsagenda Armoede en Schulden (looptijd van Uitvoeringsagenda: t/m 2026). Hiermee wordt het beschikbare budget overgeheveld naar 2025.

Afrekening energietoeslag

In 2024 hebben we nog nagekomen vergoedingen energietoeslag betaald.

Participatie

Loonkostensubsidie

Meer inwoners van onze gemeente worden ondersteund door een re-integratie traject met Loonkostensubsidie (LKS). Er zijn meer inwoners aan het werk gegaan met behulp van LKS. Zo kunnen zij weer via arbeid meedoen in de samenleving. Door de toename van de inzet van LKS om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen, nemen ook de kosten van de begeleiding van deze doelgroep toe. De begeleidingskosten LKS zijn € 400.000 hoger dan geraamd. Aan de andere kant zijn de kosten voor de overige re-integratiemiddelen lager € 200.000 dan geraamd. We stellen deze budgetten structureel bij.

Inzet dividend/AGR WSD

Met WSD hebben we de afspraak dat we bestedingen kunnen doen ten laste van dividend/Algemene gemeentelijke reserve (AGR). In 2024 brengen we de kosten van de volgende initiatieven ten laste van dividend/AGR: jobcoach bij vrijwilligerswerk, accounthouder werk en consulent jongerenparticipatie. De kosten hiervan (€ 104.700) verwerken we budgetneutraal met het te ontvangen dividend/AGR.

Volksgezondheid

GGD transformatie

Om een toekomstbestendige organisatie te worden en te blijven, heeft de GGD Hart voor Brabant een transitieplan "Financieel Fit en Gezond" opgesteld. Na goedkeuring van de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten nam het AB op 3 juli de beslissing om de benodigde extra financiële middelen in 2024 aan de deelnemende gemeenten voor te leggen. Ter dekking van de kosten voor het financiële effect voor het aanpassen van de algemene reserve van de GGD Hart voor Brabant, is eveneens een incidentele verhoging van de begroting van 2024 vereist. De begroting wordt hiervoor in 2024 incidenteel met € 94.500 naar boven bijgesteld.

SKIP je Trip

Gemeente Boxtel hecht belang aan het denormaliseren van drugsgebruik en participeert sinds 2023 (met andere gemeenten) in het project SKIP je Trip. Dit project wordt verlengd voor de periode 2025-2028 en kost de gemeente jaarlijks € 6.400.

Onderwijs

Michaëlschool

Om de asbesthoudende fundering van de Michaëlschool te verwijderen hebben we een budget van € 87.000 nodig. Het terrein zal dan weer schoon opgeleverd worden zodat de leefomgeving van de bewoners van Koraal veilig blijft. Met dit budget kunnen we ook de sportzaal aanhelen zodat alle lekkages worden verholpen en de leerlingen van het Vada College weer kunnen gymmen zonder wateroverlast.

Vergoeding bewegingsonderwijs

Over de jaren 2022 tot 2024 zijn er onterecht vergoedingen voor bewegingsonderwijs uitbetaald aan een schoolbestuur. Deze hebben we teruggevorderd waardoor er in 2024 een boekhoudkundig positief effect ontstaat.

Financiële afwijkingen programma Sociale Kracht

Afgezien van de voorgestelde budgetneutrale begrotingsmutaties hebben de volgende mutaties vanuit dit programma gevolgen voor het begrotingssaldo:

Voorgestelde begrotingsmutaties (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
Sociale Kracht					
Autonome en overige ontwikkelingen:					
• Bijstelling budget Jeugdzorg maatwerk o.b.v. prognosemodel	-604,0				
• Bijstelling budget Jeugdzorg ZIN (PxQ) o.b.v. prognosemodel	-283,0				
• Sociaal domein onder druk, 1 fte incidenteel Jeugd-consulent		-100,0			
• Aframing incidenteel i.v.m. inloop wachtlijsten huishoudelijke hulp	150,0				
• Bijraming budget WMO Rolstoel i.v.m. tekorten voorgaande jaren	-20,0				
• Bijraming extra inzet i.v.m. verkorten wachtlijsten huishoudelijke hulp	-30,0				
• Omdat de inzet van de clientondersteuning grotendeels vanuit de SPUK bekostigd konden worden, is er binnen dit product (WMO) incidenteel budget over in 2024	40,0				
• Onderbesteding bij de PGB's WMO voor begeleiding; hierdoor kan er incidenteel budget afgeraamd worden	30,0				
• Ruimte in budget WMO Collectief vervoer door nieuwe aanbesteding	50,0				
• Sociaal domein onder druk, 1 fte incidenteel Wmo-consulent		-100,0			
• Incidenteel minder verstrekkingen bijzondere bijstand	37,0				
• Regeling energietoeslag is beëindigd	-70,4				
• Lagere reïntegratiekosten (excl. LKS)	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0
• Hogere kosten begeleiding LKS-ers (door WSD): door toename van inzet loonkostensubsidie, waardoor ook begeleidingskosten stijgen	-400,0	-400,0	-400,0	-400,0	-400,0
• Afdekking resultaat 2024 SD producten met egalisatiereserve Sociaal domein	900,4				
• Incidentele last GGD transformatie en reserve	-94,5				
• Ten onrechte in voorgaande jaren bij Boxtel in rekening gebrachte kosten bewegingsonderwijs	35,0				
• Michaëlschool; verwijderen fundering en herstel gevel	-87,0				
• Mutaties minder dan € 10.000	3,1	-6,4	-6,4	-6,4	-6,4
Totaal Programma Sociale Kracht	-143,4	-406,4	-206,4	-206,4	-206,4

Programma Leefbare Ruimte

Volkshuisvesting

Regionale Woondeal Noordoost Brabant

Begin 2024 is het Regionale Programma 'Regionale Woondeal Noordoost Brabant' van start gegaan. Binnen dit programma zijn op diverse thema's werkgroepen aan de slag gegaan met medewerkers vanuit alle gemeenten en corporaties die zich aan de Woondeal hebben verbonden. Op ambtelijk en bestuurlijk niveau wordt gewerkt aan de uitvoering van de afspraken uit de Regionale Woondeal. Ook de Regionale Versnellingstafel wordt georganiseerd vanuit dit programma. De integrale samenwerking, kennis en het netwerk dat we hiermee op het gebied van wonen en volkshuisvesting opbouwen implementeren we wederzijds in de lokale opgaven.

Prestatieafspraken

In de begroting meldden we dat we dit jaar prestatieafspraken met de strategische partners vanuit welzijn en zorg maken, op basis van het Programma Volkshuisvesting en wonen-welzijn-zorg 2023-2027. We hebben met de corporaties afgesproken dat we in 2025 nieuwe meerjarige afspraken gaan opstellen, waar we de partners op het gebied van Zorg & Welzijn nadrukkelijk bij betrekken.

Tijdelijke woonvormen

We zijn een aantal locaties aan het onderzoeken waar tijdelijke woningen voor meerdere doelgroepen geplaatst kunnen worden. Voor de reeds bekende locatie aan Past v Besouwplein zijn we actief aan de slag gegaan voor het goed vastleggen van de wederzijdse afspraken met JOOST, waarna de aanvraag omgevingsvergunning door JOOST uitgewerkt wordt.

Programma Volkshuisvesting en wonen-welzijn-zorg 2023-2027

In de begroting gaven wij aan dat we verder werken aan de Uitvoeringsagenda behorende bij het Programma volkshuisvesting en wonen-welzijn-zorg 2023-2028 en deze evalueren na één jaar hiermee te hebben gewerkt. Het opstellen van de Uitvoeringsagenda met de juiste prioriteiten, waarbij we participatie met onze partners belangrijk vinden, vergt meer tijd dan verwacht. Vooruitlopend op de doorontwikkeling en vaststelling hiervan werkten we wel aan:

- Onderzoek naar schaarste om te komen tot beleid voorrang specifieke doelgroepen;
- Volkshuisvestingsfonds;
- Onderzoek splitsingsbeleid, mogelijkheden splitsing en gebruik van de bestaande woningvoorraad om te komen tot, onder andere, splitsingsbeleid.

Deze beleidsinstrumenten zijn onderdeel van de Uitvoeringsagenda en zijn nodig om de ambities en uitgangspunten voor de beoogde woningbouwprogrammering in de gemeente te kunnen realiseren.

Toetsingskader vernieuwende woonvormen

Onder trekkerschap van de gemeente Boxtel is in de regio Noordoost Brabant samengewerkt aan een toetsingskader voor Nieuwe woonvormen. Dit toetsingskader is bedoeld ter inspiratie van initiatiefnemers en gemeenten bij de realisatie van nieuwe woonvormen in diverse projecten. In Q3 wordt dit project in de regio afgerond, middels vaststelling van het eindproduct, en is deze toepasbaar voor alle gemeenten. De verantwoording van de subsidie die de regio hiervoor heeft ontvangen (op rekening van gemeente Boxtel; want bestuurlijk trekker) wordt dan ook verantwoord.

Huisvesting arbeidsmigranten

Het jaar 2023 stond in het teken van het verlenen van een de arbeidsmigrantenhuisvestingsvergunning aan één initiatiefnemer. Het initiatief voldoet aan de verplichte eisen en heeft inhoudelijk voldoende punten gescoord in de tenderprocedure. Tegen deze arbeidsmigrantenhuisvestingsvergunning is bezwaar aangetekend. Het behandelen van deze bezwaarschriften is specialistisch werk en brengt kosten met zich mee. Daarnaast is de verwachting dat ook tegen de te verlenen omgevingsvergunning de nodige bezwaren zullen worden gemaakt. De behandeling van deze bezwaren tegen beide vergunningen brengt eveneens de nodige juridische kosten met zich mee. Naar schatting bedragen deze kosten in totaal € 150.000 voor de beide procedures die naar verwachting enkele jaren (2025, 2026 en 2027) gaan duren.

Versnelling woningbouw

Uitwerking beleids-/bestuursakkoord, daadkrachtige realisatie woningbouw (€ 50.000)
Dit budget wordt ingezet voor de versnelling van woningbouw door inhuur van personeel in 2024 en wordt overgeheveld naar MGD.

Ruimtelijke ontwikkeling

- We vervolgden het onderzoek naar potentiële inbreidingslocaties voor woningbouw in alle kernen. Transformatie van (leegstaande) bedrijfsgebouwen zoals winkel- en kantoorpanden maakt hier onderdeel van uit.
- Heem van Selis, Boxtel: De verschillende fases van de openbare ruimte worden ingericht en aan de gemeente overgedragen, waaronder verschillende speelvoorzieningen. De bestemmingsplanherziening om te komen tot een optimalisatie in het woningbouwprogramma is inmiddels onherroepelijk.
- Hertogenstraat, Boxtel: Plan van Woonstichting JOOST voor het slopen van 38 eengezinswoningen en de realisatie van ca. 32 eengezinswoningen, 4 seniorenwoningen en ca. 38 (zorg)appartementen. De gemeente brengt een klein moestuincomplex in. We werkten aan het stedenbouwkundig plan en het kostenverhaal (antérieure overeenkomst).
- Villa Phaff, Boxtel: Het ontwerp bestemmingsplan om de monumentale villa te herontwikkelen naar een woon-zorglocatie met kleinschalige horeca op de begane grond is 29 december 2023 ter inzage gelegd. De antérieure overeenkomst is ondertekend. Het bestemmingsplan is voor de vaststelling op 27 juni 2024 aan de raad voorgelegd. De raad heeft het bestemmingsplan niet vastgesteld. In de tweede helft van 2024 vindt overleg plaats over het vervolg.

Inhuur coördinator Omgevingswet

Een bedrag van € 27.000 wordt zoals vermeld in de 1e berap overgedragen naar MGD voor inhuur implementatie en coördinatie van omgevingsplan.

Leges Omgevingsvergunningen

Sinds de start van de omgevingswet op 1 januari zijn er minder aanvragen voor omgevingsvergunningen ingediend. Daarnaast is er in 2024 gekozen om nog geen milieuleges te heffen. Dit houdt concreet in dat de verwachting is dat er € 215.000 minder aan leges Omgevingsvergunningen binnenkomen.

Gelden implementatie Omgevingswet

De hiervoor ontvangen middelen via de meicirculaire zetten we over naar MGD. Deze worden ingezet voor inzet personeel binnen Ruimtelijke ontwikkeling en Vergunningen, Toezicht en handhaving. Een bedrag van € 100.000 wordt overgezet om in te zetten voor extra ondersteuning voor het omgevingsplan. Daarnaast zal € 34.000 worden ingezet voor

een extern bureau om het omgevingsplan inhoudelijk te vullen en zal er € 16.000 worden ingezet voor een vergunningverlener welke werk overneemt van vaste medewerkers die de implementatie omgevingsplan gaan vormgeven. Gemeente Sint-Michielsgestel wordt ook gevraagd om deze gelden over te hevelen naar MijnGemeenteDichtbij.

Budgetten kleine initiatieven

Voor het oppakken van de kleine initiatieven is een projectplan vastgesteld en het doel is om de kleine initiatieven die op de prioriteringslijst staan versneld worden opgepakt en in procedure worden gebracht. In Boxtel gaat het om 20 plannen waarvoor 2 parttime externe krachten worden ingehuurd. Voor de uitvoering van het oppakken van kleine initiatieven in Boxtel vindt er een jaarlijkse budgetoverheveling plaats van € 90.000 (2024 t/m 2026) naar MGD.

Noordwesthoek, Boxtel

We werken aan de totstandkoming van een scenario's voor duurzame gebiedsontwikkeling voor het gebied tussen Noordwesthoek en Esch. Belangrijke pijlers zijn wonen, opwek duurzame energie, infrastructuur en samenhang met het programma PHS, GGA Kampina, natuurversterking, recreatie & toerisme en transitie landbouw. Voor deze gebiedsontwikkeling wordt een externe projectleider ingehuurd. Deze wordt betaald uit de beschikbare budgetten. € 100.000 dient overgeheveld te worden naar de begroting van MGD. De gebiedsontwikkeling voor de Noordwesthoek heeft vertraging opgelopen. Dit betekent dat beschikbare budgetten doorschuiven. € 150.000 dient overgeheveld te worden naar 2027. De budgetten voor 2025 en 2026 blijven gehandhaafd.

Flexwoningen Pastoor van Besouwplein, Boxtel

Met de Kadernota 2025 is voor 200 flexwoningen budget opgenomen in de begroting à € 1.400 per woning per jaar. Voor de dekking van lasten voor investeringen en herplaatsingsgarantieregeling zijn middelen vanuit de reserves beschikbaar gesteld. Voor dit project komen we uit op een last van € 1.377 per woning per jaar en dit past dus binnen de begroting.

Omdat de lasten in de begroting pas vanaf 2026 opgenomen zijn en voor dit project al in 2024 en 2025 kosten worden gemaakt, zal de begroting hierop worden aangepast. Daarnaast is met de overhevelingen een bedrag van € 130.000 beschikbaar in 2024 voor de voorbereidingen voor deze flexwoningen. Dit bedrag voegen we toe aan de reserveringen voor flexwoningen aangezien de herplaatsing meerkosten met zich gaat meebrengen. De begroting voor dit project verwerken we met de Tweede bestuursrapportage 2024 en kan per saldo budgetneutraal worden verwerkt vanwege het via de Kadernota 2025 opgenomen budget in de begroting.

Investerings en overhevelingen

Verstedelijkingsstrategie

Voor de verdere uitwerking van de verstedelijkingsstrategie wordt € 50.000 overgeheveld naar 2025. De uitvoeringsagenda voor NOVEX Stedelijk Brabant (verstedelijkingsstrategie) wordt eind dit jaar vastgesteld en daar gaan (mogelijk) werkzaamheden uit volgen. Beschikbaar houden van dit budget is wenselijk.

Integrale herziening buitengebied

Nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen vragen om aanpassingen van het ruimtelijk beleid voor het buitengebied. Deze ontwikkelingen kunnen leiden tot herzieningen van het bestemmingsplan Buitengebied of het omgevingsplan (€ 125.000). Dit bedrag is niet besteed omdat de Invoering van de Omgevingswet en het plan van aanpak voor de uitwerking in programma's niet meer opportuun maakte. Met de invoering van de Omgevingswet kon ook geen integrale herziening van het bestemmingsplan meer worden voorbereid of in uitvoering

worden gebracht. € 125.000 kan worden aangewend voor de voorbereidende werkzaamheden van de verschillende programma's en wordt daarmee overgeheveld naar 2026 (in 2025 zijn reeds middelen beschikbaar).

Beheer onroerend goed

Verkoop Keefheuvel 2

Keefheuvel 2 hoorde niet bij het kernvastgoed van de gemeente. Daarom is er na afloop van de verhuurperiode voor gekozen om deze woning te verkopen. Dat is gebeurt via een openbaar proces, wat resulteert in een incidentele opbrengst

Energiecontract

Eind vorig jaar is het energiecontract (elektra/gas) samen met 21 gemeenten aanbesteed. In het voorjaar 2024 zijn de budgetten hierop bijgesteld. Vooralsnog lijkt de verwachte prijsverhoging mee te vallen. Wij vinden het te vroeg om budgetten nu bij te stellen mede doordat de definitieve afrekening (fors) af kan wijken van de ontvangen voorschotten. We monitoren dit en zullen in de eerste bestuursrapportage 2025 een terugkoppeling geven.

Investerings en overhevelingen

Rondutje

Er is een koopovereenkomst gesloten met de ontwikkelaar. De grond wordt geleverd nadat omgevingsvergunning onherroepelijk is. Het bestemmingsplan is 27 juni door de raad vastgesteld. Bij het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan wordt de omgevingsvergunning voor de bouw van de woningen aangevraagd. Dit zal naar verwachting oktober 2024 zijn. Pas na een onherroepelijke omgevingsvergunningen wordt de grond geleverd. Dat is Q1-Q2 2025.

Groenbeheer

Investerings en overhevelingen

Ontwikkelen groene kaart

Het doorlopen van een zorgvuldig participatietraject voor het ontwikkelen van de groene kaart neemt meer tijd dan verwacht. De kosten voor de bomencampagne, inclusief het opzetten van een buurtbomenkansenkaart en de kosten voor de externe beoordeling van de aangedragen bomen zullen in 2024 en 2025 worden gemaakt. Daarom hevelen we het restantbudget van circa € 30.000 over naar 2025.

Beheer openbare ruimte

Overheveling tractie naar MGD

Voor de vervanging van de veegwagen is een krediet beschikbaar van € 250.000. De opdracht voor de aanschaf is, vooruitlopend op het besluit tot overheveling, verleend vanuit MGD. Dit betekent dat het restant krediet van € 242.600 (krediet minus de aanbestedingskosten) overgeheveld dient te worden naar MGD en de toekomstige vervanging in het investeringsplan (IP) van MGD dient te worden opgenomen. Omdat de veegwagen door een wijziging in de werkwijze ook ingezet wordt in de gemeente Sint-Michielsgestel zal, conform de huidige verdeelsleutel vanuit MGD, door beide gemeenten bijgedragen worden in de jaarlijkse kapitaallasten en onderhoudskosten. Hierdoor wordt de jaarlijkse kapitaallast bijgesteld van € 43.000 naar € 17.700 en worden de onderhoudskosten aangepast van € 50.000 naar € 28.000.

Onkruidbestrijding

Het natte voorjaar en de natte/- warme zomer zorgen voor forse groei van onkruid op verhardingen. Normaliter branden we 4 keer per jaar de verhardingen. Dit jaar wordt € 25.000 extra ingezet zodat we 4 keer kunnen branden en 1 keer kunnen borstelen. Deze extra onderhoudsronde draagt bij aan de gewenste beeldkwaliteit voorafgaand aan de winterperiode.

Barriereweg

In overleg met bewoners van de Barriereweg in Liempde zijn extra maatregelen uitgevoerd. Door de aanleg van een voetpad en een fietsopstelstrook zijn de kosten opgelopen naar € 617.000. Het uiteindelijke tekort bedraagt € 169.000.

Investerings en overhevelingen

Vervangen vrachtwagenstrooier

De huidige strooier is nog dusdanig goed, dat die nog niet vervangen hoeft te worden. De vervangingsinvestering zal overgeheveld worden naar einde planperiode. De investering van oorspronkelijk € 42.500 moet verhoogd worden met € 12.700 naar € 55.200 vanwege een hogere vervangingsprijs.

Investering PHS

Het programma PHS is een langlopend project. Procedures op het juridisch vlak (bestemmingsplannen) hebben geleid tot vertraging. Samenvattend worden de volgende bedragen daarom overgeheveld naar 2025 en volgende jaren:

Betreft	Nu begroot 2024	Overhevelen naar 2025-2028
Uitgaven	8.838.700	7.817.000
Inkomsten	10.259.500	9.259.500

Openbare ruimte Winkelcentrum Oosterhof

Bij het berekenen van het benodigde krediet voor Winkelcentrum Oosterhof zijn beschikbare dekkingsmiddelen dubbel geteld. Daardoor hebben we te weinig middelen aangevraagd. Een extra investeringskrediet van € 175.000 wordt beschikbaar gesteld om de realisatie in 2024 af te ronden. Dekking is gevonden in de voorgenomen (gehonoreerde) investeringskredieten IMOR vanaf 2025.

Verkeersmaatregelen

Investerings en overhevelingen

Investering voetpad Barriereweg

Het project wordt in september en oktober 2024 uitgevoerd, waarna de afrekening in termijnen volgt. Na de onderhoudsperiode van een half jaar volgt de definitieve eindafrekening. Daarom hevelen we € 12.500 over van 2024 naar 2025.

Aansluiting Jorishof - Eindhovenseweg

Dit jaar realiseren we de aansluiting van de Jorishof op de Eindhovenseweg. Op de totale begrote investering komen we € 61.000 tekort vanwege verandering in de aanpak, nodig om deze hoofdontsluitingsweg van Boxtel tijdens het werk te laten functioneren. De structurele meerkosten dekken we vanuit het vanaf 2027 gereserveerde budget voor verkeer en mobiliteit.

Herinrichting Rechterstraat

Met extra aanpassingen en maatwerk à € 29.000 is de inrichting van de Rechterstraat naar aanleiding van de eerste gebruikerservaringen op maat gemaakt. De herinrichting Rechterstraat is daarmee afgerond. Het project wordt afgesloten.

Ontsluitingsweg Dukaat

De herinrichting van de ontsluitingsweg Dukaat is dit jaar afgerond. Dit project sluiten we af. Het restantkrediet wordt toegevoegd aan krediet Bosscheweg-Dukaat-de Ketting, omdat beide projecten op elkaar aansluiten.

Aanpassing Bosscheweg-Dukaat-De Ketting

We verwachten in 2024 een tekort van € 250.000 op dit project omdat we aanvullende maatregelen genomen hebben zodat de verkeersdoorstroming zo min mogelijk gehinderd werd. De structurele meerkosten dekken we vanuit het vanaf 2027 gereserveerde budget voor verkeer en mobiliteit.

Beeldkwaliteit Parkweg

De uitgave voor het verbeteren van de fietsvoorzieningen op de Parkweg van € 50.000 zijn verbonden aan de ontwikkelingen Plan Moortwijk. Deze investering wordt overgeheveld van 2024 naar 2026.

Verkeersregelininstallaties (VRI)

We verplaatsen een restantkrediet van € 64.300 waarvan in 2019-2020 werkzaamheden zijn uitgevoerd aan de VRI. Deze middelen worden toegevoegd aan de voorgenomen investering op het einde van de planperiode voor de vervanging van de verkeersregelininstallaties.

Herinrichting Clarissenstraat

Voor de herinrichting van de Clarissenstraat wordt de geplande investering van € 125.000 overgeheveld naar 2025.

Parkeren

Parkeren

In het jaar 2023 is ongeveer € 30.000 meer inkomen binnengekomen uit de parkeerheffing dan verwacht.

Uitbreiding carpoolplaats A2 Boxtel

Vanuit Rijkswaterstaat is de vraag gekomen de huidige carpoolplaats A2 ter hoogte van afslag 25 Boxtel-Noord uit te breiden met 38 parkeerplaatsen. RWS betaalt de geraamde uitvoeringskosten à € 262.000,00 excl. BTW. De kosten voor voorbereiding in 2024 à € 20.000 komen voor rekening van de gemeente.

Investeringen en overhevelingen

Parkeren Hoogheem

In 2025 realiseren we extra parkeerplaatsen nabij Hoogheem. Het restant van de begrote incidentele middelen voor het onderzoeken en realiseren van parkeerplaatsen Hoogheem à € 160.000 worden verplaatst van 2024 naar 2025. Zie ook paragraaf Riolering.

Programma Hoogfrequent Spoor (PHS)

In december 2023 hebben de partners overeenstemming bereikt over het definitieve maatregelenpakket PHS en het beschikbaar stellen van middelen. De gemeenteraad is daarover in januari 2024 geïnformeerd. De afspraken worden uitgewerkt in een addendum op de Bestuursovereenkomsten PHS-Boxtel en PHS-Esch (Runsdijk).

De voorbereiding van de deelprojecten loopt. Voor deelproject 2 (Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg) geldt dat er nog steeds geen zicht is op juridische zekerheid. Het bestemmingsplan wacht nog op behandeling door de Raad van State. De Wnb-vergunningverlening door de provincie is nog steeds opgeschort. Voor deelproject 4 (Keulsebaan) is een variantenstudie uitgevoerd. De voorkeursvariant zal na vaststelling door het college verder worden uitwerkt (ontwerp en omgevingsprocedure). Deelproject 5 (fietsonderdoorgang) wordt ook verder voorbereid (ontwerp en omgevingsprocedure).

Voor de situatie Heikant-Runsdijk is in samenspraak met de omgeving een schetsontwerp opgesteld voor een verlegging van de Heikant. Daardoor komt het kruisingsvlak Heikant-Runsdijk op grotere afstand van de overweg te liggen. Dit schetsontwerp zal de basis zijn voor de uitwerking van de maatregelen.

Financiële afwijkingen programma Leefbare Ruimte

Afgezien van de voorgestelde budgetneutrale begrotingsmutaties hebben de volgende mutaties vanuit dit programma gevolgen voor het begrotingssaldo:

Voorgestelde begrotingsmutaties (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
Leefbare Ruimte					
Autonome en overige ontwikkelingen:					
• Juridische ondersteuning bezwaren arbeidsmigranten	-75,0	-75,0			
• Bijstelling opbrengsten leges Omgevingsvergunningen	-215,0				
• Vervolgonderzoek inbreidingslocaties	-30,0				
• Budget veegwagen wordt overgeheveld naar MGD en vanuit daar weer doorbelast naar beide gemeentes; per saldo levert dit een voordeel op.	17,0	45,4	36,0	35,7	35,4
• Investeringsuitgaven en -inkomsten PHS worden overgezet naar 2025 en volgende jaren, wat leidt tot aanpassing kapitaallasten	-31,0	-75,6	-86,7	-39,9	1,4
• Onkruidbestrijding: een extra keer borstelen	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
• Hogere inkomsten parkeerautomaten incidenteel voor 2024	30,0				
• Voorbereidingskosten uitbreiding carpoolplaats aan de A2 (uitvoering wordt betaald door Rijkswaterstaat)	-20,0				
• Mutaties minder dan € 10.000	19,6	4,1	-11,6	-8,2	-13,9
Totaal Programma Leefbare Ruimte	-324,4	-121,1	-82,3	-32,4	2,9

Programma Vitaal Ondernemen

Economische aangelegenheden

Centrummanager Boxtel

De gemeente Boxtel stelt structureel budget beschikbaar aan MGD voor een centrummanager (0,5 fte). Doelstelling is het bevorderen van de lokale economie, het stimuleren van centrumactiviteiten en het optimaliseren van vastgoedontwikkeling in het centrumgebied.

Pilot verduurzaming Daasdonk

Ondernemers en gemeente hebben beide een verduurzamingsopgave. Samen met de ondernemers van bedrijventerrein Daasdonk bepalen we hoe we hier invulling aan geven. Zo is er tijdens de eerste twee deelsessies besloten de focus te leggen op de thema's netcongestie en circulair ondernemen. Er wordt binnenkort gestart met het uitlezen van verbruiksdata om ondernemers zowel individueel als collectief te kunnen adviseren.

Bijdrage Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO)

Op Ladonk is de werkgroep Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) actief. Deze werkgroep van ondernemers, gemeente, politie, brandweer en andere veiligheidspartners spannen zich samen in voor een schoon, heel en veilig bedrijventerrein. Na toetsing door KIWA is vorig jaar het certificaat Basis Samenwerken verstrekt. De werkgroep krijgt de komende jaren een structurele bijdrage om het keurmerk in stand te houden en de samenwerking te borgen.

GreenTech Park Brabant

Het ontwerp bestemmingsplan GreenTech Park Brabant heeft ter inzage gelegen. Hierop is een aantal zienswijzen binnen gekomen. We zijn bezig met de beantwoording hiervan. Daarnaast zijn we aan het kijken naar de mogelijkheden om intern stikstof te salderen op het terrein en hoe we het terrein het meest optimaal kunnen inrichten.

Economische Agenda

De oude economische agenda is verlopen en er wordt een nieuwe economische agenda geschreven. In december 2023 is hier de opdracht voor verstrekt aan Bureau Ginder. Belangrijk is dat de input vanuit de ondernemers komt. Planning is om in oktober 2024 de economische visie vast te laten stellen door de raad zodat we met het uitvoeringsprogramma aan de slag kunnen.

Recreatieve voorzieningen

Kermissen

In de begroting 2024 is voor de opbrengst pachtsommen een bedrag opgenomen van € 64.500. Met de gunningen aan de kermisexploitanten voor het jaar 2024 en 2025 zal dit bedrag niet gehaald worden en ontstaat een structureel tekort van € 10.000 op de inkomsten. De landelijke tendens geeft aan dat kermisexploitanten minder geld bieden voor een standplaats; teruglopend kermisbezoek, hoge brandstofprijzen en hogere kosten voor transport en technisch onderhoud zijn daar de belangrijkste oorzaken van.

Onderhoud dierenparken

Gelet op de stijgende kosten voor onderhoud dierenparken zal 2024, naar verwachting, afgesloten worden met een tekort. In 2025 zullen, middels een separaat voorstel, structurele beleidskeuzes gemaakt moeten worden.

Sport

Dommelbad Overeenkomst

Op 1 juli 2024 is de nieuwe huur- en exploitatieovereenkomst aangegaan met Optisport voor een periode van 10 jaar met een optie tot verlengen van 5 jaar. De uitkomsten van deze overeenkomsten hebben gunstige financiële gevolgen omdat de bijdrage vanuit de gemeente een stuk lager is. Daarnaast komen de energielasten voor rekening van de exploitant/huurder en worden er verduurzamingsplannen uitgewerkt in overleg met de gebouwenbeheerder en de projectleider maatschappelijk vastgoed van de gemeente.

Investeringen en overhevelingen

Sportvelden DVG

Voor de renovatie van de velden is een krediet beschikbaar; € 160.000. Omdat de renovatie in het voorjaar van 2025 wordt hervat zal er € 100.000 worden overgeheveld naar 2025.

Monumentenzorg en oudheidkunde

Capaciteit Erfgoed

Het afgelopen jaar is er veel achterstand ontdekt bij het cluster erfgoed. Om hier mee aan de slag te gaan is het belangrijk om extra capaciteit vrij te maken voor een jaar. Binnen dit jaar zal er gekeken worden naar een structurele oplossing binnen het cluster Erfgoed. Door deze extra capaciteit kunnen er werkzaamheden opgepakt worden die minder aandacht hebben gekregen de afgelopen jaren.

Gevraagd wordt om voor 1 jaar € 60.000 beschikbaar te stellen voor 1 fte projectmedewerker Erfgoed.

Financiële afwijkingen programma Vitaal Ondernemen

Afgezien van de voorgestelde budgetneutrale begrotingsmutaties hebben de volgende mutaties vanuit dit programma gevolgen voor het begrotingssaldo:

Voorgestelde begrotingsmutaties (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
Vitaal Ondernemen					
Autonome en overige ontwikkelingen:					
• De pachtsommen van de kermissen blijven structureel achter	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
• Aanbesteding zwembad	232,6	377,1	389,8	402,8	416,3
• Storting voorziening 2024 + vierjaarlijks onderzoek ASC-rapportage	-96,0			-12,0	
• Capaciteitsgebrek erfgoed; uitvoering volgt later	21,2				
• Inhuur extra capaciteit erfgoed	-30,0	-30,0			
• Mutaties minder dan € 10.000	2,6				
Totaal Programma Vitaal Ondernemen	120,4	337,1	379,8	380,8	406,3

Programma Meewerkend Bestuur

Bestuur

Gemeentepagina's

Met het wegvallen van de MooiBoxtelKrant verviel de mogelijkheid voor de gemeente om het gemeentenieuws huis-aan-huis te verspreiden. Na onderhandeling met BoxtelMediacentrum BV is het bedrag dat de gemeente betaalde voor de gemeentepagina's gehalveerd. Daarnaast is overeengekomen dat Brabants Centrum dit jaar vijf keer huis-aan-huis wordt verspreid met extra pagina's voor de gemeente. Naast de verspreiding huis-aan-huis, is de krant ook gratis mee te nemen bij de reguliere afhaalpunten. De kranten verschijnen op de eerste donderdag van juli, september, oktober, november én december. Deze weken schakelt BC extra bezorging in en laat zij 15.000 kranten drukken, de gemeente neemt de meerkosten voor de verspreiding en het drukwerk op zich. De kosten zijn € 1.500 per keer. Komend najaar wordt de opzet met de gemeente geëvalueerd en wordt vooruitgeblikt op 2025. Tussentijds wordt aan lezers gevraagd wat zij ervan vinden.

Investerings en overhevelingen

Wet Arhi

Tot en met 2024 heeft de gemeente een uitkering op grond van de Wet Arhi ontvangen in verband met de herindeling van de gemeente Haaren. Het voor de herindeling beschikbare budget wordt dit jaar waarschijnlijk niet ingezet. Om zeker te zijn van voldoende middelen voor een goede afronding van de herindeling blijft het budget nog één jaar beschikbaar voor eventueel nog komende frictiekosten. Het restant budget 2024 hevelen we daarom over naar 2025.

Basisregistraties

BUZ Framework

Het BUZ Framework is een direct inzetbare tool waarmee we een kwaliteitszorgsysteem voor burgerzaken inrichten en toepassen. Het omvat model-procedures en documenten voor alle voor burgerzaken relevante processen, een direct inzetbare module waarmee steekproefcontroles uitgevoerd kunnen worden op basis van de in de kwaliteitsmonitor opgenomen kwaliteitscriteria, een module waarmee met een beperkte inspanning een PDCA cyclus uitgevoerd kan worden en het biedt de mogelijkheid om de antwoorden op de vragen in de kwaliteitsmonitor en de ENSIA-verantwoording met één druk op de knop uit het systeem te halen. De functionaliteit en meegeleverde content zorgen ervoor dat het kwaliteitsniveau wordt verhoogd en de medewerkers van de afdeling Burgerzaken eenvoudig en overzichtelijk verantwoordingsrapportages kunnen opstellen.

Om de kosten van € 9.300 voor de licentie te dekken zal er structureel budget vanuit Burgerzaken worden overgeheveld naar I&A MGD, volgens de verdeelsleutel 56/44.

Openbare orde en veiligheid

Veiligheid bedrijventerrein Ladonk

Aan het begin van dit jaar is een projectplan opgeleverd waarin diverse maatregelen zijn uitgewerkt om een impuls te geven aan het verhogen van de veiligheid op bedrijventerrein Ladonk. Door middel van een goede samenwerking tussen gemeente, politie, brandweer, ondernemers en beveiliging moet criminaliteit geweerd worden en het veiligheidsgevoel toenemen. Hierbij wordt gewerkt aan een betere informatiepositie van gemeente voor wat betreft de ondernemers en activiteiten op het bedrijventerrein. Daarnaast wordt geïnvesteerd in de bewustwording van criminaliteit, meldingsbereidheid en weerbaarheid van de ondernemers op Ladonk. In 2024 wordt -binnen de reguliere veiligheidsbudgetten- een

externe projectleider ingehuurd om uitvoering aan dit plan van aanpak te geven en nadrukkelijk de samenwerking hierin met de ondernemers op te zoeken.

Bewustwordingscampagne

Tevens wordt er momenteel een campagne uitgewerkt waarmee de bewustwording en meldingsbereidheid van inwoners met betrekking tot allerlei verschillende uitingsvormen van ondermijnende criminaliteit verhoogd moet worden. Denk hierbij aan meldingsbereidheid met betrekking tot (de vermoedens van) de productie van drugs, het dealen van drugs, wapenbezit, witwassen van crimineel geld, enzovoorts. Deze meldingen zijn cruciaal in een brede aanpak van ondermijnende criminaliteit. De verwachting is dat de campagne in het najaar daadwerkelijk van start gaat. Ook dit project wordt binnen de reguliere veiligheidsbudgetten uitgevoerd.

Uitbreiding formatie

Om knelpunten bij het verlenen van vergunningen op te lossen en een goede toetsing te kunnen doen in het kader van de Wet Bibob, is het nodig de formatie op het gebied van vergunningen uit te breiden. Het betreft een uitbreiding voor Boxtel met 0,4 fte. Deze gaat in principe in per 1 januari. In de 1^e Bestuursrapportage van 2025 en de Kadernota 2026 werken we dit verder voor u uit.

Algemene dekkingsmiddelen

Renteresultaat

We verwachten dit jaar gemiddeld een saldo van € 24 miljoen uit te kunnen zetten in het kader van het schatkistbanieren. Het Rijk vergoedt ons hierbij een marktconforme rente van ingeschat gemiddeld 3,5% op jaarbasis. Dit betekent dat de renteopbrengst die we eerder begroot hadden op een bedrag van € 5 ton met € 340.000 kan worden verhoogd. Daarnaast zien we ook voordeel op het budget voor rentekosten en wel voor een bedrag van € 50.000.

OZB opbrengsten

Bij het vaststellen van de ozb tarieven maken we een inschatting m.b.t. areaaluitbreidingen, nieuwbouw en verbouwingen. Voor 2024 constateren we dat zowel bij de woningen als de niet-woningen de werkelijke ozb opbrengsten afwijken van de geraamde ozb opbrengsten. De gerealiseerde opbrengst gebruik niet woningen blijft achter bij de begroting. Helaas blijkt dat het tarief te laag is vastgesteld waardoor de opbrengsten daadwerkelijk minder zijn dan begroot. Bij de tariefstelling voor 2025 zal dit nadrukkelijk worden meegenomen. In combinatie met de OZB opbrengsten voor eigenaren voorzien we een tekort van € 90.000 in 2024.

Voortgang afhandeling Bezwaren en Beroepen WOZ 2023

In 2023 zijn vanwege de grote hoeveelheid ingediende woz-bezwaarschriften en de mogelijk bijhorende proceskosten door de beide gemeenten extra financiële middelen ter beschikking gesteld aan MGD. Het nog niet ingezette budget 2023 bedraagt € 314.000 en MGD verwacht hiervan maximaal € 254.000 nog nodig te hebben voor de afwikkeling. Het niet benodigde budget (€ 60.000) kan op basis van de verdeelsleutel terug naar de gemeenten. Dit is voor onze gemeente een bedrag van € 33.600.

Opbrengst Toeristenbelasting

De opbrengst toeristenbelasting over 2023 (op te leggen in 2024) valt naar verwachting ca. € 10.000 lager uit dan opgenomen was als balanspost. Door stijging van het tarief in 2024 zal de opbrengst 2024 naar verwachting praktisch gelijk zijn aan de begrote opbrengst. Daarom stellen wij voor deze begrotingspost met € 10.000 te verlagen wegens lagere opbrengst 2023.

Dividend aandelen BNG

De dividend uitkering aandelen BNG was vanwege het jaarresultaat van de bank in 2023 hoger dan begroot. Incidentele meeropbrengst bedraagt € 36.500. Overeenkomstig het raadsbesluit van 20 december 2022 wordt de meeropbrengst van de aandelen die destijds aangekocht zijn vanuit het Legaat van Cooth toegevoegd aan de reserve onderwijskundige projecten. Dit betreft een bedrag van € 22.800, waardoor het netto effect € 13.700 bedraagt.

Algemeen budgettair

Vrijval restant stelpost prijsindexeringen en areaaluitbreiding 2024

In de begroting 2024 is budget opgenomen om kosten vanwege prijsindexeringen en areaaluitbreidingen op te vangen. Een deel is nu in deze bestuursrapportage ingezet. Het nog niet daadwerkelijk ingezette bedrag kan met deze bestuursrapportage vrijvallen ten gunste van het resultaat. Ook het restant van het crisis-gerelateerde budget kan nu vrijvallen.

Reservering ten gunste van de Algemene reserve

Zoals in het hoofdstuk Samenvatting is toegelicht verwachten we inclusief de mutaties in deze bestuursrapportage een positief begrotingssaldo in 2024. Om te voorkomen dat dit begrotingssaldo op voorhand deel gaat uitmaken van het jaarrekeningresultaat stellen we voor om met deze rapportage een bedrag van € 1.000.000 toe te voegen aan de Algemene reserve.

Netto effect septembercirculaire 2024 (algemene uitkering gemeentefonds)

Het netto resultaat van de septembercirculaire leidt in structurele zin tot een nadelig effect. De belangrijkste reden hiervoor is de negatieve ontwikkeling van het accres. Daarnaast zijn er diverse taakmutaties met een neutraal effect en is tenslotte structureel budget beschikbaar gesteld voor kosten jeugdzorg. Dit budget komt ten gunste van een eerder hiervoor opgenomen stelpost en heeft, met uitzondering van het jaar 2026, een beperkt budgettair effect. Een uitgebreide toelichting is opgenomen in bijlage 1.

Investerings en overhevelingen

Overhevelingen

Bij de beoordeling van budgetten is nadrukkelijk aandacht geweest voor overheveling van incidentele budgetten. Dit doen we vooruitlopend op de met de jaarrekening nog mee te nemen overhevelingen. De mutaties op overhevelingen verrekenen we over de jaren neutraal met de Algemene (risico)reserve. In voorgaande hoofdstukken zijn de nu voorgestelde overhevelingen toegelicht.

Samengevat zijn met deze Bestuursrapportage de volgende overhevelingen meegenomen:

Budgetoverhevelingen Tweede bestuursrapportage 2024	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Start project Leefbaarheid Spoorzone in 2025	100	-100			
Onderhoudsbudget B-town	40	-40			
Uitvoeringskosten Omgevingswet	149	-149			
Gebiedsontwikkeling Noordwest Hoek - verstedelijkingsstrategie	200	-50			-150
Integrale herziening BP buitengebied	125	25	-150		
Budget Groene kaart gedeeltelijk overhevelen	30	-30			
Parkeren Hoogheem	160	-160			
Deel budget Beleef Boxtel naar 2025	25	-25			
Resterend budget wet Arhi blijft nog een jaar beschikbaar	938	-938			
TOTAAL, te verrekenen met de Algemene (risico)reserve	1.768	-1.468	-150	0	-150

Financiële afwijkingen programma Meewerkend Bestuur

Afgezien van de voorgestelde budgetneutrale begrotingsmutaties hebben de volgende mutaties vanuit dit programma gevolgen voor het begrotingssaldo:

Voorgestelde begrotingsmutaties (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
Meewerkend bestuur					
Autonome en overige ontwikkelingen:					
• De gerealiseerde OZB opbrengst gebruik niet woningen blijft achter bij de begroting	-90,0				
• Definitieve opbrengst toeristenbelasting 2023 valt lager uit dan eerder aangenomen	-10,0				
• Meeropbrengst dividend aandelen BNG bedraagt € 36.500 waarvan € 22.800 wordt gereserveerd cf. besluit gemeenteraad	13,7				
• Renteresultaat: verwacht aanvullend resultaat schatkistbankieren en kortlopende rente	390,0				
• Voortgang afhandeling Bezwaren en Beroepen WOZ 2023, afrekening budget 2023 vanuit MGD	33,6				
• Vrijval resterende stelposten voor prijsindexering en areaal	949,3				
• Reservering ten gunste van de Algemene reserve	-1.000,0				
• Mutaties minder dan € 10.000	-2,2	8,1	15,2	4,0	-3,0
• Netto effect septembercirculaire	489,0	94,9	-230,4	108,3	-102,2
Totaal Programma Meewerkend bestuur	773,4	103,0	-215,2	112,3	-105,2

Voorgestelde begrotingsmutaties

In de voorgaande hoofdstukken zijn per programma de financiële afwijkingen samengevat. In dit hoofdstuk gaan we samenvattend in op de gevolgen van de voorgestelde begrotingsmutaties. Het totaal effect komt ten gunste of ten laste van het begrotingssaldo.

Dit geeft samenvattend het volgende overzicht.

Begrotingsmutaties programma's (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
Duurzame Transformatie	-371,4	-550,5	-80,0	-80,0	-80,0
Sociale Kracht	143,6	-504,5	-269,7	-271,0	-272,4
Leefbare Ruimte	-1.081,2	-495,9	-231,6	-14,3	-119,3
Vitaal Ondernemen	-328,7	195,8	254,2	351,4	372,8
Meewerkend bestuur	2.075,7	1.187,7	123,0	188,2	116,5
Totaal	438,0	-167,4	-204,1	174,3	17,6

Voor een toelichting op deze mutaties wordt verwezen naar het betreffende programma in deze bestuursrapportage.

Begrotingsmutaties op basis van programma's

Het volgende overzicht is als volgt samengesteld:

- Resultaat voor bestemming
Per programma, de baten en lasten voor mutaties met reserves; dit leidt dan tot het resultaat voor bestemming.
- Resultaatbestemming
Per programma, de onttrekkingen aan en de stortingen in de reserves; dit leidt dan tot de resultaatbestemming.
- Resultaat na bestemming / Totaal resultaat
Per programma, het verschil tussen het resultaat voor bestemming en de resultaatbestemming; dit leidt dan tot het resultaat na bestemming, oftewel de mutatie van het vrij inzetbare begrotingssaldo. Dit bedrag is dan weer gelijk aan het totaal van de voorgestelde begrotingsmutaties.

Begrotingsmutaties programma's (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
<i>Baten voor resultaatbestemming:</i>					
Duurzame Transformatie	21,7	302,0	801,0	801,0	801,0
Sociale Kracht	5.337,8	784,2	51,0	51,0	51,0
Leefbare Ruimte	-287,0	527,3	2,3	2,3	2,3
Vitaal Ondernemen	92,4	211,3	222,8	234,6	246,8
Meewerkend bestuur	4.005,6	706,2	134,6	503,9	438,3
Totaal baten voor resultaatbestemming	9.170,5	2.531,0	1.211,7	1.592,8	1.539,4
<i>Lasten voor resultaatbestemming:</i>					
Duurzame Transformatie	393,1	837,5	866,0	866,0	881,0
Sociale Kracht	5.010,9	2.112,4	320,7	322,0	323,4
Leefbare Ruimte	637,5	586,2	233,9	16,6	121,6
Vitaal Ondernemen	421,1	15,5	-31,4	-116,8	-126,0
Meewerkend bestuur	-803,4	986,3	161,6	315,7	471,8
Totaal lasten voor resultaatbestemming	5.659,2	4.537,9	1.550,8	1.403,5	1.671,8
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	3.511,3	-2.006,9	-339,1	189,3	-132,4

Resultaatbestemming:

<i>Onttrekking aan reserves:</i>					
Duurzame Transformatie		-15,0	-15,0	-15,0	
Sociale Kracht	722,2	823,7			
Leefbare Ruimte	122,9				
Vitaal Ondernemen					
Meewerkend bestuur	-1.710,5	1.467,8	150,0		150,0
Totaal onttrekking aan reserves	-865,4	2.276,5	135,0	-15,0	150,0
<i>Storting in reserves:</i>					
Duurzame Transformatie					
Sociale Kracht	905,5				
Leefbare Ruimte	279,6	437,0			
Vitaal Ondernemen					
Meewerkend bestuur	1.022,8				
Totaal storting in reserves	2.207,9	437,0	0,0	0,0	0,0
Saldo resultaatbestemming	-3.073,3	1.839,5	135,0	-15,0	150,0
RESULTAAT NA BESTEMMING (mutaties begrotingssaldo)	438,0	-167,4	-204,1	174,3	17,6

Ontwikkeling reservepositie

Inclusief de mutaties vanuit deze bestuursrapportage geeft onze reservepositie meerjarig het volgende verloop.

Reserves, saldo per 1 januari (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Algemene reserve:						
Algemene (risico)reserve	16.794	12.330	10.629	9.635	9.545	9.395
Totaal algemene reserve	16.794	12.330	10.629	9.635	9.545	9.395
Bestemmingsreserves voor:						
a. een bufferfunctie voor risico's op een specifiek benoemd terrein						
Grondexploitatie	1.760	1.693	2.130	2.383	2.383	2.383
b. een bestedingsfunctie waarbij gespaard wordt voor iets dat specifiek benoemd is						
Parkeervoorzieningen	80	80	80	80	80	80
Toekomstige investeringen onderwijshuisvesting	2.022	5.553	5.807	6.060	6.314	7.067
Boven normatieve onderwijsvoorzieningen (LvC)	1.807	1.514	1.536	1.558	1.580	1.602
Onderwijskundige projecten (LvC)	70	118	143	168	193	218
Anterieure overeenkomsten	760	747	747	747	747	747
Noodzakelijke maatschappelijke opgaven	6.000					
Toekomstige investeringen openbare ruimte	833	818	804	789	774	760
c. een egalisatiefunctie om baten en lasten gelijkmatig te verdelen over de jaren						
Egalisatie MGD budgetten IV/ICT	404	346	346	346	346	346
Egalisatie Loonkostenontwikkeling MGD	0					
Groenbeheer	587	439	439	439	439	439
Egalisatie degeneratievergoedingen	100	100	100	100	100	100
Plattelandsvernieuwing	865	490	490	490	490	490

Reserves, saldo per 1 januari (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Opvang vluchtelingen Oekraïne	1.983	2.303	2.234	2.165	2.096	2.096
Sociaal domein	3.400	2.255	1.043	740	453	453
Duurzame ontwikkeling	2.484	2.084	1.684	1.284	1.284	1.284
d. dekking afschrijvingen investeringen						
Afdekking afschrijvingslast lopende investeringen		9.334	10.320	10.144	9.874	9.334
Afdekking afschrijvingslast afgeronde investeringen	3.655	3.327	2.998	2.670	2.344	2.022
Investeringsbudget PHS		5.950	5.950	5.950	5.950	5.950
Totaal bestemmingsreserve	26.809	37.152	36.850	36.113	35.447	35.371
TOTAAL RESERVES	43.603	49.482	47.480	45.748	44.992	44.766

In dit geactualiseerde verloop zijn ontwikkelingen meegenomen zoals voorgesteld met deze Tweede bestuursrapportage. Samengevat gaat het om de volgende mutaties.

Mutaties reserves Tweede bestuursrapportage 2024 (x € 1.000)	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
<i>Stortingen in reserves:</i>					
• Verkoop Keefheuvel 2	561				
• Overhevelen verkoop Rondutje	-437	437			
• Resultaat opvang vluchtelingen Oekraïners	320				
• Reservering flexwoningen	130				
• Meeropbrengst aandelen BNG	23				
• Overheveling regiomiddelen inclusiebudget naar 2025	586				
• Actualisatie grondexploitatie	26				
• Reservering ten gunste van de Algemene reserve	1.000				
Totaal stortingen in reserves	2.208	437			
<i>Onttrekkingen aan reserves:</i>					
• Bijdrage afronding Omgevingswet	57				
• Intrekken leader programma		-15	-15	-15	
• Dekking budget WOW campagne	60				
• Overhevelen extra budget armoedebestrijding	-110	110			
• Overhevelen inclusiebudget	-128	128			
• Dekking overhevelen exploitatiebudgetten	-1.768	1.468	150		150
• Overheveling regiomiddelen inclusiebudget naar 2025		586			
• Actualisatie grondexploitatie	123				
• Afdekking resultaat 2024 SD producten met egaliseringsreserve Sociaal domein	900				
Totaal onttrekkingen aan reserves	-865	2.277	135	-15	150
Per saldo reservemutaties	3.073	-1.840	-135	15	-150

Investeringsen

In deze bestuursrapportage zijn de volgende begrotingsmutaties voorgesteld op de meerjarige investeringen:

Mutaties Investeringsen Tweede bestuursrapportage 2024 (x € 1.000)	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
<i>Overhevelingen:</i>					
• PHS	-7.817	2.800	2.745	2.000	272
• Herinrichting Kalksheuvel	-780	780			
• Beeldkwaliteit Parkweg	-50		50		
• Vrachtwagenstrooier	-43				55
• Verkeersregelinstallaties	-64				64
• Herinrichting Clarissenstraat	-125	125			
• Aanleg voetpad Barrierweg	-13	13			
• Renovatie natuurgrasveld DVG	-100	100			
• Rioolinvesteringen op basis van vGRP-6	-1.610	1.950	-340		
<i>Overige mutaties:</i>					
• Veegwagen	-243				
• Aanpassing Bosscheweg-Dukaat-De Ketting	491				
• Ontsluitingsweg Dukaat	-12				
• Herinrichting Rechterstraat	29				
• Openbare ruimte Winkelcentrum Oosterhof	175				
• Platanenlaan (eenrichting met parkeervlakken)	5				
• Aansluiting Jorishof - Eindhovenseweg	61				
• Projectplan Maastrichtsestraat-Hobbendonkseweg	100				
• Rioolinvesteringen op basis van vGRP-6	-254				
Totaal mutaties begrote investeringen	-10.249	5.768	2.455	2.000	392

In de voorgaande hoofdstukken zijn deze mutaties verder toegelicht.

Voortgang taakstellingen

In november 2021 heeft de gemeenteraad het proces van het maatregelenpakket 2022-2026 afgerond met de vaststelling van een dekkingsplan met in totaal een bedrag van ruim € 4,5 miljoen aan bezuinigingsmaatregelen.

Na de Tweede bestuursrapportage 2023 resteerde nog één taakstelling vanuit het maatregelenpakket. Dit was de taakstelling (verkoop) maatschappelijk vastgoed voor een structureel bedrag van € 383.600. De haalbaarheid van deze taakstelling is beoordeeld en geconcludeerd is dat in structurele zin een dergelijke taakstelling niet realiseerbaar is.

Daarom is met de Kadernota 2025-2028 besloten deze taakstelling vanaf 2024 te laten vervallen ten laste van het begrotingssaldo.

Hierdoor resteert er vanaf 2024 geen taakstelling meer.

Opvolging rekenkameronderzoeken

De Rekenkamer ondersteunt de gemeenteraad bij zijn controlerende taken. Dit onafhankelijke instituut onderzoekt of de gemeente het gemeentelijk beleid goed uitvoert. De Rekenkamer onderzoekt of het effect heeft gehad en of het niet onnodig veel geld heeft gekost. De Rekenkamer heeft in de afgelopen jaren een aantal onderzoeksrapporten uitgebracht.

De volgende onderzoeken hebben nog openstaande aanbevelingen. Hieronder rapporteert ons college over de voortgang:

1. Terugkoppeling onderzoek ‘privatisering accommodaties’

De aanbevelingen van de Rekenkamer in het Onderzoeksrapport Privatisering accommodaties van 25 april 2018 worden voor zover relevant betrokken en verwerkt in het nog op te stellen nieuwe accommodatiebeleid. Wij verwachten dit nieuwe beleid in de loop van 2025 aan uw raad te kunnen voorleggen.

2. Terugkoppeling onderzoek ‘Goed bestuur door goede rolinvulling’ (vastgesteld november 2023)

De Rekenkamer constateerde dat het samenspel tussen raad en college zichtbaar is verbeterd. De Rekenkamer heeft aanvullend nog wel enkele concrete aanbevelingen aan de raad en het college. De organisatie is bezig met de uitwerking hiervan. We informeren u hierover op het moment dat deze aanbevelingen tot wijzigingen hebben geleid.

3. Terugkoppeling onderzoek ‘Tussenevaluatie beleidsakkoord’

Dit rapport is beschikbaar in het najaar van 2024.

Bijlage 1: Circulaire gemeentefonds

Op Prinsjesdag 17 september 2024 is de septembercirculaire 2024 gepubliceerd. Met deze circulaire worden we geïnformeerd over de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds voor 2024 en verder, gebaseerd op de Miljoenennota van het Rijk. De algemene uitkering is vrij besteedbaar voor gemeenten.

Samengevat geeft deze circulaire voor onze gemeente het volgende effect:

Septembercirculaire 2024 (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Begroot bedrag (o.b.v. meicirculaire)	70.637,4	75.782,3	76.605,9	73.024,3	75.071,3	76.976,3
Berekend op basis van septembercirculaire 2024	70.790,0	76.538,6	77.275,7	74.516,2	76.513,9	78.404,2
Per saldo mutaties	152,6	756,3	669,8	1.491,9	1.442,6	1.427,9
Samenvattende mutaties:						
- Uitkeringsfactor, ontwikkeling uitkeringsbasis	152,6	336,5	94,8	253,1	131,3	-50,5
- Taakmutaties		-20,0	-17,5	1.022,9	1.207,1	1.376,5
- Integratie en decentralisatie-uitkeringen		439,9	592,5	215,9	104,2	101,9
Per saldo mutaties	152,6	756,3	669,8	1.491,9	1.442,6	1.427,9
af:						
- Te oormerken taakmutaties		-20,0	-17,5	1.506,4	1.230,1	1.428,2
- Te oormerken integratie en decentralisatie-uitkeringen		439,9	592,4	215,9	104,2	101,9
Netto effect circulaire	152,6	336,4	94,9	-230,4	108,3	-102,2
	positief	positief	positief	negatief	positief	negatief

De belangrijke ontwikkelingen zijn samengevat.

Accres

Uitgangspunt is dat het gemeentefonds meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlands product volgt. De indexatie is gesplitst in een volumedeel en een prijsdeel. Het volume accres wordt vanaf 2024 gebaseerd op een 8-jaars historisch gemiddelde (t-9 t/m t-2) van de ontwikkeling van het bbp.

De indexatie voor inflatie volgt de prijs bbp van het lopende jaar. Voor 2025 is de raming voor de prijs bbp omhoog bijgesteld. Er vindt in deze circulaire geen compensatie voor de hogere prijsontwikkeling plaats.

De nieuwe BBP-systematiek voor het accres van het gemeentefonds schiet tekort door structureel te lage ramingen van het CPB; voor 2024 gaat het om 1,1%, wat een nadeel inhoudt van structureel meer dan € 400 miljoen.

Afrekening ruimte onder BCF-plafond 2024

Het BTW-Compensatiefonds (BCF) heeft een plafond. Dit plafond muteert jaarlijks met het accrespercentage. In 2024 bedraagt het BCF-plafond voor gemeenten € 4,3 miljard. Als de gezamenlijke declaraties onder dit plafond blijven, wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding volgt een uitname. Jaarlijks wordt bij de septembercirculaire een voorschot verstrekt op de verwachte overschrijding van dat kalenderjaar. In de meicirculaire van het volgende jaar volgt dan de afrekening

Wet op de lijkbezorging

De inwerkingtreding van het wetsvoorstel van de modernisering van de Wet op de lijkbezorging (Wlb) is voorzien op 1 januari 2026. Ten behoeve van de financiering van de beoogde wettelijke uitbreiding van de taken van de gemeentelijke lijkschouwer is voor de periode 2026-2031 jaarlijks € 3,2 miljoen naar de algemene uitkering overgeheveld

Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie (SMI)

De Sociaal Medische Indicatie (SMI) is een gemeentelijke regeling om gezinnen die geen

recht hebben op Kinderopvangtoeslag, maar die ook niet in staat zijn de zorg voor hun kinderen volledig te dragen vanwege sociale of medische problematiek, een vergoeding te kunnen bieden voor het gebruik van kinderopvang.

Digitaal Stelsel Omgevingswet

De gemeenten dragen vanaf 1 januari 2020 jaarlijks 70% bij aan de kosten van beheer en doorontwikkeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en het Informatiepunt Leefomgeving (IPL0). In de septembercirculaire 2024 wordt de gemeentelijke bijdrage, conform aanvullende afspraken, verhoogd met € 10,6 miljoen in 2024 oplopend tot € 25,1 miljoen structureel vanaf 2029.

Bijstand jongerennorm

Gemeenten kunnen vanuit de bijzondere bijstand een aanvulling op de bijstand aan 21-minners geven als hun ouders niet bij kunnen springen. Met het wetsvoorstel Participatiewet in balans wordt de bijzondere bijstand met ingang van 1 januari 2026 overgeheveld naar de algemene bijstand.

Besparingsverlies jeugd

Het kabinet Schoof zet de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd door en laat de besparing Jeugdzorg vanaf 2026 structureel vervallen. In de septembercirculaire 2024 is dit verwerkt door een toevoeging aan het cluster Individuele voorzieningen jeugd van € 500 miljoen in 2026 en € 511 miljoen vanaf 2027. Omdat gemeenten hiervoor eerder een stelpost mochten opnemen is dit met uitzondering van het jaar 2026, min of meer per saldo neutraal nu deze stelpost kan vervallen voor de hogere inkomsten.

Indexatie Wmo demografie

Het Rijk en gemeenten werken aan de beheersbaarheid van de uitgaven van gemeenten voor de wettelijke zorgtaken Wmo. Vooruitlopend op de gekozen bekostigingsvorm is in de septembercirculaire 2024 vanaf 2026 een jaarlijks bedrag € 75 miljoen oplopend tot € 300 miljoen in 2029 opgenomen.

Wet Betaalbare huur

Met de Wet betaalbare huur wordt de op 1 juli 2023 in werking getreden Wet goed verhuurderschap gewijzigd. Daarmee krijgen gemeenten de bevoegdheid om toezicht te houden en handhavend op te treden. Het Rijk stelt middelen ter beschikking om gemeenten financieel te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering van het wetsvoorstel.

Toekomstbestendig maken energiebeleid

In het bestuurlijk overleg Klimaat en Energie van 28 november 2023 en 18 januari 2024 is gesproken over de bekostiging, welke middelen nu beschikbaar komen, van extra taken bij provincies en gemeenten in het kader van het toekomstbestendig maken van het energiesysteem. Gemeenten worden met deze decentralisatie-uitkering in staat gesteld ca 3 fte per (RES-)regio aan te nemen. Dit zijn middelen die regionaal worden ingezet.

Alleenverdienersproblematiek 2023-2024

Gemeenten kunnen financiële ondersteuning bieden aan huishoudens die als gevolg van de alleenverdienersproblematiek in 2023 en 2024 onder het bestaansminimum uitkomen. Gemeenten kunnen de gemiste huur- en zorgtoeslag compenseren vanuit de individuele bijzondere bijstand.

Openbare bibliotheken

In de periode 2023-2024 konden gemeenten een specifieke uitkering ontvangen voor het versterken van het lokale bibliotheekstelsel. Daarna zal een wettelijke zorgplicht voor

gemeenten worden ingevoerd ten aanzien van de openbare bibliotheek. Voor het uitvoeren van deze taak zullen gemeenten een structurele bijdrage via het gemeentefonds ontvangen. In de periode tussen de specifieke uitkering en de invoering van de wettelijke zorgplicht ontvangen de gemeenten een decentralisatie-uitkering om zich op de zorgplicht te kunnen voorbereiden. Voor deze decentralisatie-uitkering Openbare bibliotheken is in 2025 en 2026 € 59,3 miljoen beschikbaar.

Participatie (IU)

Het Rijk compenseert gemeenten via de integratie-uitkering Participatie (IU Participatie) vanaf 2025 voor de afschaffing van het lage-inkomensvoordeel (LIV) in de sociale werkvoorziening.

Totaal resultaat septembercirculaire

De hiervoor toegelichte onderwerpen zijn doorgerekend voor onze gemeente en geeft het volgende beeld:

Septembercirculaire 2024 (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Begroot bedrag (o.b.v. meicirculaire)	70.637,4	75.782,3	76.605,9	73.024,3	75.071,3	76.976,3
Berekend op basis van septembercirculaire 2024	70.790,0	76.538,6	77.275,7	74.516,2	76.513,9	78.404,2
Per saldo mutaties	152,6	756,3	669,8	1.491,9	1.442,6	1.427,9
Mutaties bestaan uit:						
Uitkeringsfactor/accres/aantallen/WOZ e.d.	152,6	-418,8	94,8	253,1	131,3	-50,5
Afrekening ruimte onder BCF-plafond 2024		755,3				
Taakmutaties						
Wet op de lijkbezorging				6,1	6,3	6,5
Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie (SMI)			8,6	8,6	8,9	9,2
Digitaal Stelsel Omgevingswet		-20,0	-26,1	-31,7	-37,8	-44,3
Bijstand jongeren norm				-13,5	-13,8	-14,2
Besparingsverlies jeugd				910,1	951,9	974,2
Indexatie Wmo demografie				143,2	291,4	445,0
Integratie en decentralisatie-uitkeringen						
Wet Betaalbare huur		25,6	31,8	27,1	14,9	11,9
Toekomstbestendig maken energiebeleid		370,5	370,5			
Alleenverdienersproblematiek 2023-2024		43,8				
Openbare bibliotheken			100,2	100,2		
Participatie (IU)			89,9	88,6	89,3	90,0
totaal mutaties	152,6	756,3	669,8	1.491,9	1.442,6	1.427,9
af te oormerken voor:						
Wet op de lijkbezorging				6,1	6,3	6,5
Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie (SMI)			8,6	8,6	8,9	9,2
Digitaal Stelsel Omgevingswet		-20,0	-26,1	-31,7	-37,8	-44,3
Bijstand jongeren norm				-13,5	-13,8	-14,2
Besparingsverlies jeugd, vervallen stelpost				1.393,7	975,1	1.026,0
Indexatie Wmo demografie				143,2	291,4	445,0
Wet Betaalbare huur		25,6	31,8	27,1	14,9	11,9
Toekomstbestendig maken energiebeleid		370,5	370,5			
Alleenverdienersproblematiek 2023-2024		43,8				
Openbare bibliotheken			100,2	100,2		
Participatie (IU)			89,9	88,6	89,3	90,0
totaal maximaal te oormerken		419,9	574,9	1.722,3	1.334,3	1.530,1
netto effect (mutaties min te oormerken)	152,6	336,4	94,9	-230,4	108,3	-102,2
	positief	positief	positief	negatief	positief	negatief

Bijlage 2: Controleprotocol en normenkader 2024

CONTROLEPROTOCOL ACCOUNTANTSCONTROLE

Voor de accountantscontrole op de jaarrekeningen 2024 tot en met 2026 (met een optie tot verlenging van één keer twee jaar tot en met 2028 en daarna nog een keer met één jaar tot 2029) voor de gemeente BOXTEL, SINT-MICHIELSGESTEL en de gemeenschappelijke regeling MIJNGEMEENTEDICHTBIJ

1. Inleiding

In artikel 213 van de Gemeentewet is opgenomen dat een gemeente een controleverordening dient op te stellen. In de controleverordeningen van de beide gemeenten en de GR zijn de uitgangspunten voor de accountantscontrole vastgelegd. De controleverordeningen zijn vastgesteld door de raden en het algemeen bestuur. In het verlengde van de controleverordening is dit controleprotocol opgesteld.

Met dit controleprotocol stelt de raad / algemeen bestuur nadere aanwijzingen vast die specifiek van toepassing zijn voor de controlejaren 2024-2026, met een optie tot verlenging van één keer twee jaar tot en met 2028 en daarna nog een keer met één jaar tot 2029. Actualisatie zal plaatsvinden indien nodig. Jaarlijkse vaststelling door de raad / algemeen bestuur is niet nodig.

1.1 Wettelijk kader

De Gemeentewet (GW), art. 213 en de Wet gemeenschappelijke regelingen art. 35 schrijven voor dat de gemeenteraad en het algemeen bestuur bij verordening regels vaststelt voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de organisatie. Deze regels zijn op hoofdlijnen uitgewerkt in de controleverordening welke door de raad van Boxtel is vastgesteld op 11 juli 2023, door de raad van Sint-Michielsgestel op 6 juli 2023 en door het algemeen bestuur van GR MijnGemeenteDichtbij op 31 oktober 2023. Verder zijn in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nadere voorschriften controle- en overige standaarden (Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants) de regels voor de accountantscontrole opgenomen. In het verlengde van de controleverordening is dit controleprotocol opgesteld.

1.2 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan:

- De accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid)

Zoals in art. 213, lid 3 van de Gemeentewet is voorgeschreven zal de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening, uitgevoerd door de door de raad / algemeen bestuur benoemde accountant, gericht zijn op het afgeven van een oordeel. De accountantsverklaring geeft op grond van de uitgevoerde controle aan of:

- a. De jaarrekening een getrouw beeld geeft van zowel de baten en lasten als de grootte en samenstelling van het vermogen;
- b. De baten en lasten en ook de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen;
- c. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels, bedoeld in artikel 186 en
- d. Het jaarverslag met de jaarrekening verenigbaar is

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 Gemeentewet (Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden), adviezen van de commissie BBV, evenals de Richtlijnen voor de Accountantscontrole bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

De accountant toetst of de jaarrekening getrouw is en toetst daarbij dus ook of de rechtmatigheidsverantwoording een getrouwe weergave geeft en rapporteert hierover aan de raad / algemeen bestuur in het accountantsverslag

3. Single Information Single Audit

Vanaf 2006 is Single Information Single Audit (kortweg SiSa; en in goed Nederlands eenmalige informatieverstrekking, eenmalige accountantscontrole) van toepassing voor de gemeentelijke overheid. Dit houdt in dat de gemeenten voortaan minder en maar op één moment verantwoordingsinformatie dienen te verstrekken aan het rijk en provincie over specifieke uitkeringen. Er wordt namelijk aangesloten bij de reguliere jaarrekening van de gemeente. Daarmee worden ook de totale controlewerkzaamheden van deze informatie sterk verminderd.

De regeling wordt elk jaar door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties geactualiseerd voor wat betreft het aantal regelingen dat hieronder valt. Het actuele overzicht is te vinden op de website van het ministerie. De controle door de accountant wordt uitgevoerd aan de hand van de Nota verwachtingen accountantscontrole. In zijn verslag van bevindingen neemt de accountant per specifieke uitkering de fouten en onzekerheden op. Het gaat hier om fouten/onzekerheden die niet door de gemeente kunnen worden gecorrigeerd.

Per specifieke uitkering wordt gerapporteerd met een rapportagetolerantie gebaseerd op de lasten van de specifieke uitkering in het verantwoordingsjaar. Deze financiële grens is per specifieke uitkering:

- € 12.500,00, als de omvangbasis (totaal van de lasten) kleiner dan of gelijk aan € 125.000,00 is;
- 10%, als de omvangbasis groter dan € 125.000,00 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000,00 is;
- € 125.000,00, als de omvangbasis groter dan € 1.000.000,00 is.

De rapporteringstolerantie voor specifieke uitkeringen heeft geen consequenties voor de omvang en aard van de controle van specifieke uitkeringen. Het gaat alleen om het rapporteren van de waargenomen en niet herstelde fouten en onzekerheden voortkomende uit de accountantscontrole

4. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (in % lasten voor resultaatbestemming)	$\leq 1\%$	$>1\% < 3\%$	n.v.t.	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (in % lasten voor resultaatbestemming)	$\leq 3\%$	$>3\% < 10\%$	$\geq 10\%$	n.v.t.
Rapportagetolerantie: Elke fout of onzekerheid groter of gelijk aan € 100.000.				

In dit schema zijn de goedkeurings- en rapporteringstoleranties opgenomen zoals vastgesteld door de raad / algemeen bestuur. Voor de goedkeuringstoleranties volgt de raad / algemeen bestuur de volgende wettelijke minimumeisen:

4.1 Goedkeuringstolerantie

De goedkeuringstolerantie is “het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed”. De goedkeuringstolerantie wordt berekend als een percentage van de werkelijke totale lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves van dat jaar van de gemeente / gemeenschappelijke regeling. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven controleverklaring.

4.2 Rapportagetolerantie

Naast de goedkeuringstolerantie wordt de rapportagetolerantie gehanteerd. De tolerantie geeft de grens aan waarboven de accountant over een fout of onzekerheid aan de raad / algemeen bestuur rapporteert in het accountantsverslag.

Voor de rapporteringstolerantie wordt als maatstaf gesteld dat de accountant elke fout of onzekerheid groter of gelijk aan € 100.000 rapporteert. Daarnaast kan de accountant rapporteren over fouten en onzekerheden lager dan € 100.000, met name wanneer deze posten bestuurlijk relevant zijn.

5. Rapportages

5.1 Managementletter interimcontrole

In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant een interimcontrole uitgevoerd. Deze controle is gericht op de processen die voor het financiële beheer belangrijk zijn. Over de uitkomsten van die tussentijdse controle wordt door een managementletter verslag uitgebracht aan college / dagelijks bestuur.

5.2 Accountantsverslag

Overeenkomstig de Gemeentewet wordt over de controle van elke jaarrekening een accountantsverslag uitgebracht aan de raad / algemeen bestuur en in afschrift aan het college / dagelijks bestuur. In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw financieel beheer en verantwoording daarover waarborgen. Bij de gemeenten wordt het accountantsverslag met de auditcommissie besproken.

5.3 Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven. Deze controleverklaring is bestemd voor de raad / algemeen bestuur, zodat deze de door het college / dagelijks bestuur opgestelde jaarrekening kan vaststellen en het college / dagelijks bestuur décharge kan verlenen.

CONTROLEPROTOCOL RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING

voor de gemeente BOXTEL, SINT-MICHIELSGESTEL en de gemeenschappelijke regeling MIJNGEMEENTEDICHTBIJ

1. Inleiding

Met ingang van het boekjaar 2023 rapporteert het college / dagelijks bestuur in de jaarrekening over financiële rechtmatigheid. Hiermee wordt door het college/ dagelijks bestuur verantwoording aan de raad / algemeen bestuur afgelegd over de naleving van de regels, die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen van de gemeente / gemeenschappelijke regeling. Kortom of het geld rechtmatig is uitgegeven.

In 2023 was er één controleprotocol voor de accountants- en rechtmatigheidscontrole. Vanaf 2024 werken we met 2 aparte controleprotocollen. Dit om de rollen en verantwoordelijkheden voor de rechtmatigheidscontroles door het college / dagelijks bestuur en accountantscontroles door de accountant meer transparant vast te leggen.

1.1 Wettelijk kader

De gemeentewet, art. 212, schrijft voor dat de raad / algemeen bestuur bij verordening de uitgangspunten vaststelt voor het financiële beleid en ook voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie. Deze kaders zijn op hoofdlijnen uitgewerkt in de Financiële verordening welke door de raad van Boxtel is vastgesteld op 28 mei 2024 door de raad van Sint-Michielsgestel op 27 juni 2024 en door het algemeen bestuur van GR MijnGemeenteDichtbij op 3 oktober 2023. Verder zijn er nadere voorschriften opgesteld in Notitie Rechtmatigheidsverantwoording van de Commissie Bado en de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV.

1.2 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de colleges / dagelijks bestuur voor de rechtmatigheidscontroles voor het begrotings- voorwaarden- en misbruik & oneigenlijk gebruik criterium en de daarvoor geldende normstellingen.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle (rechtmatigheid)

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) dat “de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen”, dat wil zeggen “in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder de gemeentelijke verordeningen”.

In het kader van de rechtmatigheidscontrole worden negen rechtmatigheidscriteria onderkend:

Criteria	Omschrijving	Voorbeeld
1.Begrotingscriterium	Financiële handelingen passen binnen het kader van de geautoriseerde begroting. Het totaal moet passen binnen het opgestelde en geautoriseerde programma.	Overschrijdingen van een investeringskrediet
2.Voorwaardencriterium	Nadere eisen die worden gesteld bij de uitvoering van financiële beheershandelingen bij regelgeving.	Subsidievoorwaarden, aanbesteding, belastingwetgeving.
3.Misbruik en Oneigenlijk gebruik criterium	De juiste gegevens zijn verstrekt bij het gebruik van overheidsregelingen. Met name bij aanvragen.	Subsidieregelingen, kwijtschelding, uitkeringen.
4.Calculatiecriterium	De vastgestelde bedragen zijn juist berekend.	Legesbedragen, facturen.
5.Valuteringscriterium	Het tijdstip van betaling en de verantwoording van verplichtingen is juist.	Aangaan en verantwoording van contracten en verplichtingen.
6.Leveringscriterium	Juistheid van ontvangen goederen en/of diensten.	Inkoop van goederen en/of diensten.
7.Adresseringscriterium	De persoon of organisatie waar een financiële stroom naar toe is gegaan, is juist (rechthebbende).	Betalingsverkeer.
8.Volledigheidscriterium	Alle opbrengsten die verantwoord zouden moeten zijn, zijn ook verantwoord.	Legesopbrengsten, onroerendezaakbelastingen, rioolheffingen, afvalstoffenheffing, grondverkoop.
9.Aanvaardbaarheidscriterium	De financiële beheershandeling past bij de activiteiten van de gemeente en in relatie tot de kosten is een aanvaardbare tegenprestatie overeengekomen.	Inkoop van goederen en/of diensten, verstrekken van subsidie.

De criteria genoemd bij de nummers 1 tot en met 3 worden afgedekt door de rechtmatigheidsverantwoording van college / dagelijks bestuur. Nadere aanwijzingen hiervoor zijn opgenomen in dit protocol. De criteria genoemd bij de nummers 4 tot en met 9 worden afgedekt door het getrouw beeld van de accountantsverklaring. Nadere aanwijzingen zijn opgenomen in het controleprotocol van de accountantscontrole.

De kaders voor de controle-aanpak van de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen in de notitie verbijzonderde interne controle. Deze notitie wordt vastgesteld door het college / dagelijks bestuur.

De concrete uitwerking van de controle-aanpak van verbijzonderde interne controles, inclusief de planning zijn opgenomen in een controleplan. Dit controleplan wordt vastgesteld door het Algemeen Management Team van GR MijnGemeenteDichtbij.

3. SISA

Vanaf 2006 is Single Information Single Audit (kortweg SiSa; en in goed Nederlands eenmalige informatieverstrekking, eenmalige accountantscontrole) van toepassing voor de gemeentelijke overheid. Dit houdt in dat de gemeenten op één moment, in de jaarrekeningcontrole, verantwoordingsinformatie dienen te verstrekken aan het rijk en provincie over specifieke uitkeringen.

De regeling wordt elk jaar door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties geactualiseerd voor wat betreft het aantal regelingen dat hieronder valt. Het actuele overzicht is te vinden op de website van het ministerie.

Fouten en onduidelijkheden met betrekking tot de verantwoording van de specifieke uitkeringen (SiSa) worden door het college / dagelijks bestuur opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Hiervoor wordt een risicoanalyse uitgevoerd op de SiSa regelingen. Dat is richtinggevend voor de controlewerkzaamheden. Daarnaast wordt van de geldende regelingen tenminste één deelwaarneming getoetst op rechtmatigheid.

De accountant toetst of de rechtmatigheidsverantwoording een getrouwe weergave geeft van de SiSa regelingen in de jaarrekening en rapporteert hierover in het accountantsverslag. Daarnaast verricht de accountant aanvullende werkzaamheden op getrouw- en rechtmatigheid op basis van de nota verwachtingen accountantscontrole en rapporteert ook hierover aan de raad / algemeen bestuur in het accountantsverslag.

4. Te hanteren verantwoordings- en rapporteringsgrens

Verantwoordingsgrens	Oordeel rechtmatigheidsverantwoording = rechtmatig	Oordeel rechtmatigheidsverantwoording = onrechtmatig
Onrechtmatigheden	Kleiner of gelijk aan 1%	Groter dan 1%
Onduidelijkheden	Kleiner of gelijk aan 1%	Groter dan 1%
Rapporteringsgrens: Elke onrechtmatigheid of onduidelijkheid groter of gelijk aan € 100.000.		

4.1 Verantwoordingsgrens

De verantwoordingsgrens is een door de raad / algemeen bestuur vastgesteld percentage, waarboven het college / dagelijks bestuur de fouten en onduidelijkheden moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. De verantwoordingsgrens valt binnen de bandbreedte van 0 procent tot 3 procent.

De verantwoordingsgrens wordt berekend als percentage van de werkelijke totale lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves van dat jaar. De verantwoordingsgrens is bepalend voor het oordeel in de rechtmatigheidsverantwoording van het college / dagelijks bestuur of de verantwoorde baten en lasten en ook de balansmutaties in de jaarrekening rechtmatig tot stand zijn gekomen.

4.2 Rapporteringsgrens

De rapporteringsgrens is een door de raad / algemeen bestuur vastgesteld bedrag voor individuele fouten of onduidelijkheden. De grens geeft aan waarboven het college / dagelijks bestuur rapporteert aan de raad / algemeen bestuur in de paragraaf bedrijfsvoering in de jaarrekening.

5. Normenkader

Het normenkader van de rechtmatigheidscontrole wordt jaarlijks geactualiseerd. De jaarlijkse actualisering van het normenkader is een bevoegdheid van de raad / algemeen bestuur. Dit is nodig vanwege gewijzigde regelgeving. Het normenkader bevat de door de raad / algemeen bestuur vastgestelde regelingen met financiële beheershandelingen op basis waarvan het college / dagelijks bestuur de rechtmatigheidscontrole uitvoert.

6. Begrotingscriterium

De verwachting is dat in 2025 nog ontwikkelingen zijn rondom de kadernota rechtmatigheid en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Met name op het begrotingscriterium. Dit speelde ook al begin 2024. De raad / algemeen bestuur is hierover geïnformeerd in de informatiebrief rechtmatigheidsverantwoording jaarrekening 2023.

In afwachting van deze ontwikkelingen interpreteren we het begrotingscriterium in de jaarrekening 2024 op dezelfde wijze als in 2023.

6.1 Rechtmatig

- Onderschrijdingen van de lasten en investeringskredieten
- Onder- en overschrijdingen van de baten
- Investeringskredieten, waarbij het jaarbudget wordt overschreden maar het bedrag wel passend is in het totale krediet

6.2 Onrechtmatig

Onrechtmatig zijn de overschrijdingen van de lasten en investeringskredieten.

In het begrotingscriterium maken we een onderscheid tussen bruto – en netto onrechtmatig. Dit omdat een aantal overschrijdingen van lasten en investeringskredieten als acceptabel worden aangemerkt in de financiële verordening of dit controleprotocol. Dit is in lijn met de wijze waarop de accountant voorheen de rechtmatigheid toetste en in lijn met de werkwijze van de interpretatie van de rechtmatigheidsverantwoording jaarrekening 2023.

Bruto onrechtmatig is het totaal van de overschrijdingen van de lasten en investeringskredieten.

Overschrijdingen zijn onrechtmatig maar acceptabel als:

- Direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren;
- Het lasten betreft voor een open-einde regeling;
- De raad tijdig is geïnformeerd in een tussentijdse rapportage. Tijdig is zodra de overschrijding duidelijk is. Dan wordt deze gemeld in de eerstvolgende verantwoordingsrapportage van de P&C cyclus. Tot en met 31 augustus in de bestuursrapportages. Vanaf 1 september in de jaarrekening van het boekjaar. Als dit niet het geval is dan is deze niet acceptabel;
- Kleiner zijn dan € 10.000 per beleidsproduct/investeringskrediet.

Acceptabele overschrijdingen groter dan 10.000€ worden per onderdeel toegelicht in de jaarrekening onder het hoofdstuk begrotingsrechtmatigheid.

Netto onrechtmatig is het totaal van de overschrijdingen van de lasten en investeringskredieten -/- de overschrijdingen die hierboven als acceptabel zijn aangemerkt.

7. Controle door de accountant

De rechtmatigheidsverantwoording bevat beweringen dat transacties en financiële beheershandelingen zijn uitgevoerd. Dit in overeenstemming met de wet- en regelgeving die is opgenomen in het Normenkader. De rechtmatigheidsverantwoording moet betrouwbare informatie bevatten.

De accountant toetst of de jaarrekening getrouw is en toetst daarbij dus ook of de rechtmatigheidsverantwoording die opgesteld is door het college / dagelijks bestuur een getrouwe weergave geeft en rapporteert hierover aan de raad / algemeen bestuur in het accountantsverslag.

Nadere aanwijzingen hiervoor zijn opgenomen het controleprotocol voor de accountantscontrole.

8. Rapportages

8.1 Tussentijdse rapportages

De raad / algemeen bestuur wordt, indien van toepassing, door het college / dagelijks bestuur gedurende het jaar geïnformeerd over bevindingen boven de vastgestelde goedkeurings- en rapportagegrens rechtmatigheid in de 2e bestuursrapportage (Boxtel en GR MijnGemeenteDichtbij) of najaarsnota (Sint-Michielsgestel).

8.2 Rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening.

- Het college / dagelijks bestuur neemt de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening op volgens het voorgeschreven model van de commissie Besluit Begroting en Verantwoording.
- Het college / dagelijks bestuur verantwoord in de rechtmatigheidsverantwoording alle onrechtmatigheden (fouten en onduidelijkheden) boven de verantwoordingsgrens.
- Van de begrotingsonrechtmatigheden worden alleen degene opgenomen die niet acceptabel zijn. Zie hoofdstuk 6.

8.3 Paragraaf bedrijfsvoering in de jaarrekening

- Het college / dagelijks bestuur verantwoord in de paragraaf bedrijfsvoering alle individuele onrechtmatigheden (fouten en onduidelijkheden) groter dan € 100.000.

Het college / dagelijks bestuur geeft aan welke maatregelen zijn genomen om deze onrechtmatigheden in de toekomst te voorkomen.

Normenkader 2024

Programma	Bijbehorende externe regelgeving	Omschrijving regeling	Ingangsdatum
Sociale kracht	Jeugdwet Participatiewet Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen Wet gemeentelijke schuldhulpverlening Besluit bijstandsverlening zelfstandigen Wet maatschappelijke ondersteuning	Verordening sociaal domein	1-1-2024
Sociale kracht	Wet op primair onderwijs Wet op voorgezet onderwijs Wet op de expertisecentra	Verordening bekostiging leerlingenvervoer	16-6-2021
Alle programma's		Algemene subsidieverordening	1-1-2017
Meewerkend bestuur	Wet waardering onroerende zaken	Verordening onroerende zaakbelastingen	1-1-2024
Meewerkend bestuur	Wet milieubeheer	Afvalstoffenverordening	27-4-2021
Meewerkend bestuur	Wet milieubeheer	Verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten	1-1-2024
Duurzame transformatie		Verordening op de heffing en de invordering van rioolaansluitrechten	1-1-2024
Duurzame transformatie		Verordening op de heffing en de invordering van rioolheffing	1-1-2024
Meewerkend bestuur		Verordening op de heffing en de invordering van toeristenbelasting	1-1-2024
Meewerkend bestuur		Verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting	1-1-2024
Meewerkend bestuur		Verordening op de heffing en de invordering van reclamebelasting	1-1-2024
Vitaal ondernemen		Verordening op de heffing en de	1-1-2024

Programma	Bijbehorende externe regelgeving	Omschrijving regeling	Ingangsdatum
		invordering van marktgelden	
Leefbare ruimte		Verordening parkeerbelastingen	1-1-2015
Meewerkend bestuur		Verordening op de heffing en de invordering van begrafenisrechten	1-1-2024
Leefbare ruimte en Meewerkend bestuur	Paspoortwet Wet basisregistratie personen Wet rechten burgerlijke stand Legesbesluit akten burgerlijke stand	Verordening op de heffing en de invordering van leges.	1-1-2024
Meewerkend bestuur		Verordening fractieondersteuning	25-6-2021
Leefbare ruimte		Verordening Duurzaam Thuis Wonen Lening	2-10-2023
Leefbare ruimte		Verordening Stimuleringslening Duurzaamheid Ondernemers, Verenigingen en Stichtingen	2-10-2023
Leefbare ruimte	Wet op het primair onderwijs Wet op de expertisecentra Wet op het voortgezet onderwijs	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs	1-1-2015
<i>Algemeen financieel beheer</i>			
Financieel wet- en regelgeving	EU-aanbestedingsrichtlijnen Nationale aanbestedingswet en gids proportionaliteit		
		Controleverordening	1-1-2023
	Besluit begroting & verantwoording Wet Fido. Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden (Ruddo) Wet financiering decentrale overheden. Wet houdbare overheidsfinanciën. Wet gemeenschappelijke regelingen	Financiële verordening	1-6-2024
	Wet op de omzetbelasting Wet op het BTW-compensatiefonds Wet op de vennootschapsbelasting		

Programma	Bijbehorende externe regelgeving	Omschrijving regeling	Ingangsdatum
	Personeelsbeleid • Ambtenarenwet • Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers • Rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers • Wet normering topinkomens • Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) • Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA) • Sociale verzekeringswetten • CAO gemeenten		